

Univerzita Karlova v Praze

Pedagogická fakulta

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2023/2024

Herta Kořánová

Univerzita Karlova v Praze
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky (41-KPG)

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**Vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a možnosti
jeho uplatnění v praxi**

Education of Students with Special Educational Needs and Their Practical
Application Opportunities

Herta Kořánová

Vedoucí práce: PhDr. Veronika Blažková, Ph.D.

Studijní program: Učitelství praktického vyučování odborného výcviku

Studijní obor: B UPVOV 20

2024

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a možnosti jeho uplatnění v praxi vypracovala pod vedením vedoucího práce samostatně za použití v práci uvedených pramenů a literatury. Dále prohlašuji, že tato práce nebyla využita k získání jiného nebo stejného titulu.

Karlovy Vary 14.4.2024

Herta Kořánová

Ráda bych vyjádřila zvláštní uznání Patrikovi za jeho nezlomnou odhodlanost a sílu, kterou projevil v tváři životních výzev. Jeho příběh nám připomíná důležitost odhodlanosti a naděje v tváři obtíží. Patrikova vytrvalost je inspirací pro nás všechny a ukazuje, že i přes překážky je možné dosáhnout úspěchu.

Děkuji také Speciálnímu pedagogickému centru a Pedagogicko-psychologické poradně za jejich podporu a ochotu se podílet na mé práci. Jejich cenné informace a poznatky významně obohatily obsah této práce. Jejich otevřenost a ochota sdílet své zkušenosti byly klíčové pro mé hlubší porozumění zkoumané problematice.

Děkuji své vedoucí práce za cenné rady, podporu a vedení během procesu tvorby této práce. Její odborné znalosti a vstřícný přístup mi byly neocenitelnou oporou.

Nakonec bych chtěla vyjádřit vděk své rodině a přátelům za jejich neustálou podporu a pochopení během mého studia. Jejich povzbuzení a podpora mi dodávaly sílu a motivaci v průběhu celého procesu.

ANOTACE

Tato bakalářská práce se zabývá problematikou vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a jeho následným uplatněním v praxi. Teoretická část se zaměřuje na obecné pojmy a koncepty, které s touto problematikou souvisí. Pozornost je tudíž zaměřena na definici samotného pojmu, kdo je to vlastně žák se speciálními vzdělávacími potřebami a jak na tuto problematiku nahlíží Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy. Rovněž jsme se zaměřila na inkluzivní vzdělávání a přiblížení tohoto termínu. Následující teoretická východiska se zabývají podpůrnými opatřeními a jejich stupni. Teoretická část této práce je zakončena kapitolou o specifických poruchách učení a chování a také přiblížením pojmu sociální znevýhodnění. Průzkumná část této práce je pak věnována konkrétní kazuistice žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. Celkově je cílem této práce představit teoretické poznatky a následně je aplikovat na reálný případ Patrika. Zpracování zprávy z poradny a zhodnocení jeho vzdělávacího a profesního vývoje jsou klíčové prvky analýzy výzkumného šetření.

Klíčová slova: inkluzivní vzdělávání, podpůrná opatření, sociální znevýhodnění, specifické poruchy učení a chování, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami

ANNOTATION

This bachelor thesis deals with the issue of education of a pupil with special educational needs and its subsequent application in practice. The theoretical part focuses on general terms and concepts that are related to this issue. Attention is therefore focused on the definition of the term itself, who is a pupil with special educational needs and how the Ministry of Education, Youth and Sports views this issue. We also focused on inclusive education and bringing this term closer. The following theoretical background deals with support measures and their stages. The theoretical part of this thesis ends with a chapter on specific learning and behavioral disorders and also with an introduction to the concept of social disadvantage. The exploratory part of this thesis is then devoted to a specific case study of a pupil with special educational needs. Overall, the aim of this thesis is to present theoretical knowledge and then apply it to the real case of Patrick. The preparation of a report from the counselling centre and the evaluation of his/her educational and professional development are the key elements of the analysis of the research survey.

Keywords: inclusive education, pupils with special educational needs, social disadvantage, specific learning and behavioural disorders, support measures

OBSAH

ÚVOD.....	8
I. TEORETICKÁ ČÁST.....	9
1 Žák se speciálními vzdělávacími potřebami.....	9
1.1 Inkluzivní vzdělávání.....	12
2 Podpůrná opatření.....	14
2.1 Stupně podpory.....	16
3 Specifické poruchy učení a chování.....	18
3.1 Sociální znevýhodnění.....	19
II. PRAKTICKÁ ČÁST.....	21
4 Výzkumné šetření.....	21
4.1 Cíl výzkumného šetření.....	21
4.2 Metoda kvalitativního šetření.....	22
5 Kazuistika Patrika.....	23
5.1 Patrikovo předškolní vzdělávání, první roky v základní škole.....	24
5.2 Vliv osobních vztahů.....	25
5.3 Doporučení vzdělávání v praktická škole dvouleté.....	26
5.4 Pokračování ve studiu.....	27
5.5 Pokračování ve studiu v Provozních službách.....	28
5.6 Pokračování ve studiu.....	29
5.7 Osobní anamnéza.....	31
5.8 Patrikova podpůrná opatření ve střední škole.....	31
5.9 Interpretace podpůrných opatření ve střední škole.....	33
5.10 Hledání zaměstnání a uplatnění na trhu práce.....	34
5.11 Analýza dopadu podpůrných opatření.....	36
5.12 Reflexe vlastního výzkumu.....	37
5.13 Omezení a limity.....	39
5.14 Doporučení pro budoucí praxi.....	39
ZÁVĚR.....	41
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	44
PŘÍLOHY.....	46

ÚVOD

Česká republika patří mezi státy, které aktivně usilují o plnohodnotné zapojení občanů se zdravotním postižením do společnosti. Jednou z klíčových oblastí této snahy je oblast vzdělávání, kde je systematicky zaváděno inkluzivní vzdělávání. Cílem tohoto procesu je vytvoření pozitivních podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami tak, aby bylo možné uskutečňovat vzdělávání přednostně v hlavním vzdělávacím proudu za zabezpečení adekvátních podpůrných opatření.

V rámci inkluzivního vzdělávání je kladen důraz na individuální potřeby každého žáka a poskytování specifických podpůrných opatření, která mu umožní úspěšně se zapojit do vzdělávacího procesu. Tato opatření mohou zahrnovat například individuální vzdělávací plány, asistenty pedagoga nebo speciálně upravené vzdělávací materiály.

Teoretická část této závěrečné práce je rozdělena do tří na sebe navazujících kapitol. První kapitola definuje, kdo je žák se speciálními vzdělávacími potřebami a jak ho vymezuje školský zákon. Následující podkapitola se věnuje inkluzivnímu vzdělávání a jeho definici. Druhá kapitola se zabývá podpůrnými opatřeními a vysvětluje příslušný stupeň podpory, který byl přidělen objektu našeho výzkumu. Poslední kapitola teoretické části se zaměřuje na specifické poruchy učení a chování, s podkapitolou týkající se sociálního znevýhodnění.

V průzkumné části této práce jsou popsány použité metody a je věnována samostatná kapitola kazuistiky našeho hlavního objektu zkoumání, kterým je žák Patrik se speciálními vzdělávacími potřebami. Zde je uvedena osobní anamnéza, podpůrná opatření poskytnutá Patrikovi a rovněž se zabýváme průběhem jeho vzdělávání a dosaženými vzdělávacími úspěchy. Pozornost je také věnována profesnímu životu Patrika.

Hlavním cílem této práce je provést detailní analýzu a zhodnocení vzdělávacího procesu a podpory Patrika, který byl žákem se speciálními vzdělávacími potřebami.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 ŽÁK SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Tato kapitola bakalářské práce se zabývá vymezením žáka se speciálními vzdělávacími potřebami z pohledu, jak na něj nahlíží a definuje jej konkrétně nově školský zákon č. 561/2004 Sb. ve znění pozdějších předpisů a vyhláška č. 27/2016 Sb., které specifikují konkrétní podpurná opatření pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního nebo sociálního znevýhodnění.

„Dítětem, žákem, či studentem se speciálními vzdělávacími potřebami je ten, jež k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními, potřebuje poskytnutí podpurných opatření vyplývajících z jeho individuálních potřeb na základě jeho zdravotního stavu, odlišného kulturního prostředí nebo jiných životních podmínek.“ (Zákon č. 561/2004 Sb.)

Mezi žáky se speciálními vzdělávacími potřebami se tedy na tomto základě řadí:

• Žáci s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu zdravotního stavu

Žáci tělesně, zrakově či sluchově postižení, žáci s lehkým mentálním postižením, žáci s kombinovanými vadami a žáci se zdravotním oslabením, dlouhodobou nemocí či lehčími zdravotními poruchami vedoucím k poruchám učení. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2022)

• Žáci s vadami řeči

Vadami řeči rozumíme poruchy zpracování jazykové informace, a to jak na jejím příjmu, tak při její produkci. Nejedná se o poruchy mluveného slova, které neovlivňují samotné porozumění jazyku a jsou způsobené jinými příčinami (například koktání či ráčkování). Spadá sem řada různých vad řeči, například:

- a) Afázie: porucha produkce nebo porozumění řeči.
- b) Dysfázie: porucha produkce nebo porozumění řeči (lehčí než afázie).
- c) Dysartrie: porucha artikulace.
- d) Dyslalie: patlavost dětí u opožděného vývoje řeči.
- e) Mutismus: němota.
- f) Ataktická (Skandovaná) řeč u poruch mozečku. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2022)

• **Žáci se specifickými poruchami učení, pozornosti a chování**

Poruchy učení jsou poruchy způsobující výukové obtíže v rámci vzdělávacího procesu, v důsledku nedostatečně rozvinutých schopností žáků. Spadá sem typicky:

- Dyslexie: poruchu schopnosti naučit se číst běžnými metodami a porozumět čtenému textu.
- Dysortografie: ztížená schopnost osvojit si pravopis.
- Dysgrafie: obtíže s písemnou formou projevu.
- Dyskalkulie: specifická porucha počítání a práce s matematickými symboly.
- Dysmúzie: porucha související s hudebními schopnostmi.
- Dyspinxie: porucha charakteristická nízkou úrovní kresby.
- Dyspraxie: porucha obratnosti.

Poruchami pozornosti rozumíme především:

- ADD (porucha pozornosti): vývojová porucha charakteristická problémy s udržení pozornosti při aktivitách. Typické jsou problémy s organizací aktivit a řešením úkolů vyžadujících soustředění, zapomětlivost, snadné rozptýlení vnějšími podněty, obtíže s vnímáním pokynů, obtíže postupovat podle instrukcí a dokončit zadané úkoly.
- ADHD (poruchu pozornosti s hyperaktivitou): vývojová porucha charakteristická nepřiměřeným stupněm pozornosti, hyperaktivity a impulzivity. Obtíže jsou často spojené s neschopností dodržovat pravidla chování a provádět opakovaně po delší dobu určité pracovní výkony.

Poruchami chování rozumíme negativní odchylky v chování od normy, kdy žák nerespektuje normy chování na úrovni, která odpovídá jeho věku a rozumovým schopnostem, přestože je chápe, rozumí jim, ale nepřijímá je nebo se jimi nedokáže řídit, protože v dané chvíli nebo trvale není schopen ovládat svoje chování. Poruchové chování obecně vymezují tři následující znaky:

- chování nerespektující sociální normy;
- neschopnost udržovat přijatelné sociální vztahy;
- agresivita jako rys osobnosti nebo chování. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2022)

• **Žáci z odlišných kulturních a životních podmínek**

Žáci, kteří pocházejí z prostředí s nízkým sociálně kulturním statutem, žáci s nařízenou ústavní výchovou nebo žáci s nařízenou ochrannou výchovou. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2022)

• **Žáci, jejichž mateřským jazykem není čeština**

Mezi žáky z odlišného kulturního prostředí a životních podmínek spadají i žáci, jejichž mateřským jazykem není čeština. Jsou to žáci z rodin cizinců, kteří pobývají na území České Republiky na základě práva k pobytu nebo na základě oprávnění za účelem výzkumu. A dále žáci z rodin azylantů, osob požívajících doplňkové ochrany, žadatelů o udělení mezinárodní ochrany nebo osob požívajících dočasné ochrany. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2022)

• **Žáci nadaní a mimořádně nadaní, pokud mají přidružené speciální vzdělávací potřeby**

Žáci nadaní a mimořádně nadaní tvoří na základě vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných samostatnou skupinu. Za nadaného žáka se považuje žák, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Za mimořádně nadaného žáka pak žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech. Žáci nadaní a mimořádně nadaní jsou považováni za žáky se speciálními vzdělávacími potřebami, jen v případě, že mají přidružené speciální vzdělávací potřeby. Typicky žáci s takzvanou dvojí výjimečností.

Mezi nejobvyklejší kombinace rozumového nadání a speciálních vzdělávacích potřeb patří:

- Nadaní a specifické vývojové poruchy učení (například dyslexie, dysortografie, dysgrafie).
- Nadaní a poruchy pozornosti (ADHD, ADD).
- Nadaní a Aspergerův syndrom. (Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy, 2022)

1.1 Inkluzivní vzdělávání

Zejména v oblasti školního vzdělávání se právě inkluze v posledních letech stala jedním z nejvíce diskutovaných a zároveň také i nejkontroverznějších témat, ke kterému se vyjadřují nejen učitelé, akademičtí experti stejně jako ředitelé škol, psychologové, sociologové, ale také speciální pedagogové. Dokonce v nezanedbatelné míře někdy i politici na všech úrovních veřejné a státní správy. Také v globálním kontextu je inkluzivní trend dosud nejvíce spojovaný se školní edukací a odkazuje na nutnost respektovat lidská práva, především práva dětí v rovném přístupu ke vzdělávání. (Slowík, 2022, s. 11)

Inkluzivní vzdělávání či inkluze je praxe zařazování všech dětí do hlavního vzdělávacího proudu, čili do běžné školy, která je na to patřičně připravena. V inkluzivní škole se neoddělují děti se speciálními vzdělávacími potřebami od dětí bez nich, a proto to v praxi funguje tak, že v jedné třídě jsou současně vzdělávány děti zdravotně postižené, nadané, děti cizinců, děti jiného etnika i většinové společnosti. Pedagog se všem dětem věnuje rovnocenně a všechny děti respektuje. Heterogenní složení kolektivu, kde se každý jedinec stává objektem individualizovaného přístupu, považuje inkluzivní přístup za přínos pro všechny žáky. Alternativou k inkluzivnímu vzdělávání je rozdělování dětí mezi hlavní, což představuje tradiční vzdělávací proud a speciální vzdělávání, nebo rovněž integrované vzdělávání (Slowík, 2022, s. 32).

Některé definice odrážejí užší a jiné naopak širší vymezení inkluze, někdy se inkluzivní edukace spojuje s konkrétními znevýhodněnými nebo ohroženými jedinci či skupinami, jindy se zdůrazňuje nutnost přizpůsobení běžného prostředí pro všechny bez výjimky. Inkluze je tedy označována jako nikdy nekončící proces, který umožňuje všem osobám se znevýhodněním účastnit se všech aktivit ve společnosti spolu s lidmi bez znevýhodnění.

Základních principů a aspektů inkluzivního vzdělávání je autory zmiňováno nespočet, ovšem na následujících zásadách se shodují nejčastěji (Zilcher, Svoboda, 2019):

- existence jasné a všemi sdílené vize školy, která přijímá všechny žáky bez rozdílu a dbá na individuální přístup ke všem členům,
- všichni žáci jsou rovnocennými účastníky vzdělávacího procesu a důležitou součástí školní komunity,
- uplatňování veškeré dostupné podpory všem subjektům v maximální možné míře,

- v rámci řešení obtíží či krizových situací se uplatňuje týmová spolupráce, jež je založena na mezioborové spolupráci,
- škola aktivně vyhledává personální i finanční zdroje a efektivně jich využívá ve prospěch všech,
- na základě příkladů dobré praxe klade škola důraz na práci s různými vzdělávacími a výchovnými metodami a postupy, jež zefektivňují průběh vzdělávacího procesu,
- poskytování všech dostupných forem podpory všem subjektům ze strany vedení školy,
- realizace podpory v oblasti profesního a osobnostního růstu všech zaměstnanců školy (Zilcher, Svoboda, 2019).

Vzdělávání žáků se specifickými poruchami učení v České republice legislativně upravuje zákon č. 82/2015 Sb., který novelizuje zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů. V návaznosti na novelu školského zákona č. 82/2015 Sb. dochází k intenzivnímu zavedení inkluzivního vzdělávání s nabídkou adekvátního vyučování nabídnout všem žákům s ohledem na jejich individuální potřeby. Respektovat by se také měly jejich aktuální vzdělávací potřeby (Bartoňová, M., Vítková, M. et al., 2016).

2 PODPŮRNÁ OPATŘENÍ

Tyto děti se speciálními vzdělávacími potřebami dle definice uvedené výše mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Podpůrná opatření spočívají zejména v:

- poradenské pomoci školy a školského poradenského zařízení,
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání a školských služeb, včetně zabezpečení výuky předmětů speciálně pedagogické péče a včetně prodloužení délky středního nebo vyššího odborného vzdělávání až o dva roky,
- úpravě podmínek přijímání ke vzdělávání a ukončování vzdělávání,
- použití kompenzačních pomůcek, speciálních učebnic a speciálních učebních pomůcek, využívání komunikačních systémů neslyšících a hluchoslepých osob, Braillova písma a podpůrných nebo náhradních komunikačních systémů,
- úpravě očekávaných výstupů vzdělávání v mezích stanovených rámcovými vzdělávacími programy a akreditovanými vzdělávacími programy,
- vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu,
- využití asistenta pedagoga,
- využití dalšího pedagogického pracovníka, tlumočnicka českého znakového jazyka, přepisovatele pro neslyšící nebo možnosti působení osob poskytujících dítěti, žákovi nebo studentovi po dobu jeho pobytu ve škole nebo školském zařízení podporu podle zvláštních právních předpisů,
- poskytování vzdělávání nebo školských služeb v prostorách stavebně nebo technicky upravených (§ 16 odst. 2).

Zřizování funkce asistenta pedagoga se ukazuje jako dobře fungující podpůrné a vyrovnávací opatření pro začleňování dětí se speciálními vzdělávacími potřebami do hlavního vzdělávacího proudu. Díky tomu si dítě v začátcích vzdělávací dráhy může snadněji začít budovat svůj vztah k učení, ke skupině vrstevníků i dospělých, učit

se vzájemně spolupracovat a respektovat odlišnosti, se kterými se v životě setkáváme. Pro zdárný start při nástupu na základní školu, ale také pro osobní život dítěte, je důležité, aby získalo sebedůvěru, získávalo základy životních kompetencí, naplňovalo své potřeby v přijímajícím a respektujícím prostředí, k čemuž může dopomoci zásadním způsobem osoba asistenta pedagoga. Při jeho výběru je potřebné opírat se nejenom o legislativní rámec, ale důležité je také znát postoje a hodnoty adepta na tuto funkci, který i svým osobnostním postojem formuje děti kolem sebe.

Podpůrná opatření představují různé nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách, které odpovídají zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí či jiným životním podmínkám jedince. Příkladem podpůrných opatření je například využití speciálních učebnic a učebních pomůcek, úprava hodnocení, forem a metod vzdělávání, zajištění předmětů speciálně pedagogické péče, asistenta pedagoga a podobně. Tato opatření se člení do pěti stupňů a to dle organizační, pedagogické a finanční náročnosti a v závislosti na hloubce či míře potřebné podpory (Bartoňová, 2014).

Definován je pojem podpůrná opatření, včetně postupu při jejich poskytování a organizace vzdělávání žáků, kteří mají podpůrná opatření přiznaná. Dále vymezuje strukturu individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Ve vyhlášce nalezneme také podmínky pro zařazování žáků do školy, třídy, oddělení nebo studijní skupiny zřízené podle paragrafu 16 odstavce 9 školského zákona, včetně organizace vzdělávání těchto žáků. Její součástí je i problematika vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných. Individuální vzdělávací plán vypracovává škola, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáka. Plán se zpracovává na základě žádosti žáka nebo jeho zákonného zástupce a na základě doporučení školského poradenského zařízení. Vychází vždy ze školního vzdělávacího programu a obsahuje jednak identifikační údaje žáka a údaje o pedagogických pracovnících, ale zejména informace o druzích a stupních podpůrných opatření, které jsou žákovi poskytnuty. Uvedeny jsou údaje o úpravách obsahu vzdělávání, časovém a obsahovém rozvržení vzdělávání, metod a forem výuky a hodnocení žáka a případné úpravy výstupů ze vzdělávání jedince. Individuální vzdělávací plán by měl být zpracován nejpozději do jednoho měsíce ode dne, kdy škola obdržela doporučení a žádost žáka či jeho zákonného zástupce, ale v průběhu celého školního roku může být upravován (vyhláška č. 416/2017 Sb.).

Poskytování podpůrných opatření musí být vždy v souladu s nejlepším zájmem daného žáka a mělo by žákovi pomoci maximálně rozvinout jeho vzdělávací potenciál.

Primárním kritériem by měly být vždy potřeby dítěte, možnosti školy jsou kritériem sekundárním. Škola by vždy měla vyvinout maximální úsilí pro zajištění potřebného podpůrného opatření. Jedním z nejdůležitějších aspektů poskytování podpůrných opatření je včasnost zahájení podpory. Poskytování podpůrných opatření by mělo být započato bezprostředně po projevech prvních obtíží žáka při vzdělávání, zapojení v kolektivu či interakci s vyučujícími (Michalík, Baslerová, Felcmanová, 2015).

2.1 Stupně podpory

Podpůrná opatření představují podporu pro práci pedagoga se žákem, kdy jeho vzdělávání v různé míře vyžaduje upravit průběh jeho vzdělávání. Cílem úprav je především vyrovnávat podmínky ke vzdělávání žáka, které mohou být ovlivněny mírnými problémy nebo závažnými obtížemi, které jsou způsobeny nepřipraveností žáka na školu, odlišnými životními podmínkami a odlišným kulturním prostředím ze kterého žák vstupuje do vzdělávání. Současně početnou skupinu budou představovat žáci s nepříznivým aktuálním zdravotním stavem, který může ovlivňovat vzdělávání žáků nebo je příčinou zdravotní znevýhodnění (postižení) žáka.

Podpůrná opatření jsou definována školským zákonem, podle rozsahu a obsahu se člení do I. – V. stupně. Podpůrná opatření různých stupňů lze kombinovat.

- I. stupeň podpůrných opatření vždy navrhuje a poskytuje škola.
- II. -V. stupeň navrhuje a metodicky provází v jeho naplňování školské poradenské zařízení.

Podpůrná opatření specifikují vybrané druhy podpůrných opatření, které mohou uplatnit ve výuce pedagogové s cílem podpořit vzdělávání žáka.

STUPEŇ PODPORY 4

Tento stupeň podpory bude navržen žákovi, u kterého opatření stupně 1 až 3 byla nedostačující. Nezbytná je podrobná a komplexní diagnostika ŠPZ. Charakter potíží žáka ve vzdělávání vyžaduje podstatné úpravy v organizaci a průběhu vzdělávání, stanovení postupu při jejich nápravě i forem nápravy a případně vytvoření individuálního vzdělávacího plánu (IVP). Odborná speciálně pedagogická a psychologická intervence ve škole vyžaduje zařazení speciálně pedagogické péče zaměřené na konkrétní potřeby vzhledem k typu postižení a jeho projevům. Běžná je průběžná intervence a monitoring pracovníky ŠPZ (již od stupně podpory 2 – liší se pouze četností). Na této úrovni podpůrných opatření je nutné přizpůsobení obsahu, forem a metod vzdělávání

vzdělávacím potřebám žáka a respektování jeho možností při hodnocení výsledků vzdělávání. Obsah učiva může být modifikován a v odůvodněných případech vzhledem k potřebám žáků i redukován (např. vzdělávání v souladu s RVP ZV – LMP, RVP ZŠS).

Při vzdělávání je nutné využívat speciálních učebnic, speciálních didaktických, finančně náročnějších kompenzačních a rehabilitačních pomůcek a ve většině případů je nutná i rozsáhlejší úprava pracovního prostředí ve třídě (upravené pracovní místo). Výuka předmětů speciální nepedagogické péče odpovídající speciálním vzdělávacím potřebám je zajišťována pedagogem s příslušnou kvalifikací (v odůvodněných případech se využívají i terapeutické metody). U některých žáků může být nutné při podpoře komunikace ve výuce využívat náhradních forem komunikace (alternativní a augmentativní komunikace) s podporou potřebných pomůcek (komunikátory, PC, speciální klávesnice...).

Obvyklá je potřeba dalšího pedagogického pracovníka – např. asistent pedagoga. Může být využíváno snížení počtu žáků ve třídě. Obsah a průběžné vyhodnocování IVP je obligatorní součástí vzdělávání této skupiny žáků. Pro žáky studující na SŠ je možné využít prodloužení délky středního a vyššího odborného vzdělávání, nejvýše však o 2 roky. Kriteriační úpravy hodnocení, úpravy v přijímacích a závěrečných zkouškách (maturita, přijímací zkoušky na střední školy, závěrečné zkoušky odborných škol) jsou možné dle doporučení ŠPZ s využitím pomůcek nebo asistence.

3 SPECIFICKÉ PORUCHY UČENÍ A CHOVÁNÍ

Specifické vývojové poruchy učení bývají definovány jako neschopnost nebo snížená schopnost naučit se číst, psát a počítat pomocí běžných výukových metod za přiměřené inteligence a sociokulturní příležitosti. Přesto, že definic specifických poruch učení je mnoho a s rozvojem vědy se mění, i tak jsou některé obecné zákonitosti stále platné. U dětí se specifickými poruchami učení bývá narušen proces vnímání – je buď nedostatečně rozvinutý, nebo se vyvíjí nerovnoměrně, případně je porušený. V důsledku toho dochází ke zkreslenému vnímání. Při čtení, psaní a počítání to znamená, že dítě např. nesprávně vnímá hlásky, písmena, číslice, a pak je i nesprávně čte, píše a manipuluje s nimi. Specifické poruchy učení nejsou poruchami organickými, ale poruchami funkčními, při kterých je narušena funkce centrální nervové soustavy. V důsledku toho jsou porušeny základní funkce důležité pro schopnost naučit se číst, psát, počítat. Podle toho, která oblast je u dítěte narušena, v jaké míře a v jaké kombinaci, vzniká konkrétní obraz specifické poruchy. Samozřejmě nemusí být porušeny všechny uvedené funkce, ale pouze některé z nich – proto jsou projevy specifických poruch tak rozmanité, ryze individuální. Z tohoto důvodu je i jejich reedukace často individuální – reedukační postupy musejí vycházet z konkrétní problematiky daného dítěte. Proto je také nezbytná komplexní diagnostika (Jucovičová, 2014).

Pokud je u dítěte diagnostikována specifická porucha učení, má ve školském zařízení nárok na zohlednění svých obtíží a na individuální péči. Vzhledem k závažnosti poruchy může být přeřazeno do specializované třídy, nebo zůstává v běžné třídě a zde je mu poskytnuta odpovídající péče. U těžší poruchy (nebo v kombinaci s dalšími nevýhodnými faktory) hovoříme o integraci dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami. Podstatou integrace dítěte se specifickými poruchami učení je vytvořit takové podmínky vzdělávání, aby odpovídaly aktuálnímu stavu, schopnostem a dovednostem konkrétního dítěte. Cílem je vytvářet situace, ve kterých má dítě možnost projevit své skutečné schopnosti, dovednosti a vědomosti nezkrácené projevy poruchy, ale i své lidské kvality. Základním dokumentem při integraci dítěte se specifickou poruchou učení je individuální vzdělávací plán (IVP). Ten by měl být výsledkem týmové spolupráce – pedagogů, rodičů i dítěte (Jucovičová, 2014).

Typické projevy specifických poruch chování většinou doprovází poruchy pozornosti, kdy je dítě nesoustředěné, nepozorné, není schopno udržet koncentraci pozornosti po delší dobu. Pozornost je nevyběrová, což znamená, že dítě sleduje všechny podněty

z okolí a reaguje na ně zcela bez výběru a posouzení důležitosti. Důležité se mu zdá vše, a proto dává pozor „na všechno“, neoddelí podstatné od nepodstatného, s čímž souvisí i rychlá unavitelnost, schopnost koncentrace pozornosti je krátkodobá, trvá po omezenou dobu, její rozsah je snížený, omezený. Pozornost je často kolísavá, kdy dítěte dlouho ulpívá na jednom podnětu nebo způsobu řešení, ale také zároveň snáze a rychleji odklonitelná, dítě reaguje náhle na různé podněty z okolí, není schopno posoudit jejich důležitost. Z toho důvodu se jeví jako těkavé, netrpělivé. Neschopno počkat, až na něj dojde řada, je netrpělivé, snaží se být všude první. Projevuje se i neschopnost dokončit započatou práci, dítě odbíhá od jedné činnosti ke druhé a nedokončuje žádnou z nich. Typické bývají i výkyvy ve výkonnosti dítěte, což souvisí s kolísáním koncentrace pozornosti i s rychlejší unavitelností, těkavostí a často i neschopností dokončit práci. Výkyvy ve výkonnosti lze pozorovat při běžných činnostech při vyučování nebo i při sledování klasifikace v žákovské knížce – dítě má období, kdy má známky dobré, pak nastane období zhoršení (Jucovičová, 2014).

Hyperaktivita bývá v častých případech přidružená a jedná se o změnu aktivační úrovně centrální nervové soustavy. U dítěte převládá zvýšená aktivita, tlumící procesy jsou pomalé, nedokonalé, někdy i chybí, dítě často působí dojmem, že je „nabitě energií“. U dětí bývá pozorován psychomotorický neklid, který je v některých případech pouze jemný, v jiných velmi silný – je zvýšené i riziko úrazů. U hyperaktivních dětí bývá v některých případech pozorovatelná i hlasitá až překotná řeč, skákání do řeči, komentování sdělení dospělých či ostatních dětí. V některých případech bylo zaznamenáno i vydávání neadekvátních zvuků a pozorovatelná bývá také rychlá unavitelnost – dítě se ale nejeví jako unavené v běžném slova smyslu, ale naopak reaguje zvýšenou aktivitou. Budí dojem, jako by nedokázalo „vypnout“, odpočinout si. Pro hyperaktivní děti bývá typická emoční labilita, kdy dochází k výkyvům nálad i výkonnosti. Dítě velmi rychle emočně „vzplane“, někdy i stejně rychle „vychladne“ a na vše zapomene. S emoční labilitou souvisí i zvýšená afektivita, kdy dítě trpí až afektivními záchvaty, které jsou provázeny prudkými a silnými emocemi. Při afektivním záchvatu dítě nevnímá adekvátně realitu a není schopno racionálního uvažování nebo řešení. (Jucovičová, 2014).

3.1 Sociální znevýhodnění

Pojem sociální znevýhodnění vymezuje skupinu žáků, kteří potenciálně či skutečně selhávají ve vzdělávání, nejsou zdravotně postižení, dlouhodobě nemocní, případně jim n

ení jasně diagnostikována některá ze specifických poruch učení či chování. Sociální znevýhodnění je tak kategorií označující širokou škálu příčin školní neúspěšnosti žáků z nezdravotních důvodů, které mají příčinu mimo školu v přirozeném sociálním zázemí dítěte nebo pramení z jiných životních okolností v životě dětí mimo půdu školy. Tyto skutečnosti dítě nemůže ovlivnit a stávají se pro ně přítěží v jiné sociální realitě, v našem případě v prostředí školy. Sociální znevýhodnění je velmi široká kategorie, která je jak v teorii, tak v praxi definována vždy trochu jinak, podle zájmů, zkušeností a cíle toho, kdo termín definuje. Při aplikování daného termínu pro oblast vzdělávání, pedagogiky a psychologie je nicméně nejvhodnější vycházet z potřeb dětí a rozpoznání překážek, které jim vzdělávání znesnadňují. Popsáním překážek v učení vymezíme vhodné oblasti podpory, kterou žák potřebuje k jejich překonání, aniž bychom museli žáka zařadit do nějaké kategorie, jež by mohla mít stigmatizující charakter a poznamenat žákovu osobnost, jeho vztahy i budoucí uplatnění v životě (Felcmanová, 2015).

V neposlední řadě je nutné zmínit, že sociální znevýhodnění nemusí mít dlouhou dobu zřetelné projevy, a proto nemusí být včas rozpoznáno, a nejsou tedy ani použity podpůrné nástroje, které by jeho důsledky minimalizovaly. Žák ani rodina si svou situaci také nemusejí připouštět nebo prožívat jako jakkoliv znevýhodněnou. Už jenom kvůli tomu, že patřit do kategorie sociálního znevýhodnění může být vnímáno jako ponižující, může být spojeno s vnitřním pocitem vlastní nedostatečnosti, neboť se jedná o formu vyloučení z něčeho, co je ostatním dostupné. Žák se dostává do situace, která pro něj není příjemná, a v této souvislosti u něj mohou vznikat druhotné projevy v chování.

Školský zákon začleňuje žáky se sociálním znevýhodněním mezi osoby se speciálními vzdělávacími potřebami. V § 16 tohoto zákona je sociální znevýhodnění vymezeno takto:

- rodinné prostředí s nízkým sociokulturním postavením nebo ohrožení sociálně patologickými jevy,
- nařízená ústavní výchova nebo uložená ochranná výchova,
- postavení azylanta a účastníka řízení o udělení azylu na území ČR (Felcmanová, 2015).

II. PRAKTICKÁ ČÁST

4 VÝZKUMNÉ ŠETŘENÍ

Tato část bakalářské práce představuje výzkumné šetření kvalitativního charakteru, které bylo provedeno pomocí metody rozhovoru. Zaměřuje se na detailní analýzu a zhodnocení vzdělávacího procesu a podpory žáka se speciálními vzdělávacími potřebami.

Pro zpracování rozhovoru byly využity odborné zprávy ze speciálně pedagogického centra a pedagogicko-psychologické poradny. Klíčovým prvkem byl rovněž rozhovor s objektem zkoumání-Patrikem, který poskytl cenné informace a pohled na jeho vzdělávací zkušenosti a potřeby.

4.1 Cíl výzkumného šetření

Cílem této bakalářské práce je provést zhodnocení vzdělávacího procesu a podpory žáka, který má speciální vzdělávací potřeby. Primárním cílem je zmapovat specifické potřeby tohoto žáka a důkladněji porozumět jejich vlivu na jeho vzdělávání.

Dílčí cíl této bakalářské práce je provést zhodnocení vazby úspěšného vzdělávacího procesu s podporou žáka, který má speciální vzdělávací potřeby, s jeho úspěšným vstupem na pracovní trh.

Důležitou součástí tohoto průzkumu bude také zhodnocení úspěšnosti integračního procesu žáka do běžného vzdělávacího prostředí. Integrace žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do běžného školního prostředí představuje klíčový aspekt inkluzivního vzdělávání. Bude zkoumáno, do jaké míry byl žák schopen efektivně se začlenit ve vzdělávacím procesu, jak se adaptuje na nové prostředí a jaké výzvy a překážky tento proces přináší pro něj, jeho spolužáky a učitele.

Dalším důležitým cílem je posoudit podpůrná opatření a prostředky, které byly poskytnuty žákovi během jeho vzdělávacího procesu. Tato opatření mohou zahrnovat individualizované vzdělávací plány, speciální vzdělávací materiály, pomoc asistenta pedagoga nebo paní učitelky, technologické nástroje a další formy podpory.

Výsledky tohoto průzkumu a zhodnocení budou mít důležitý dopad na další podobu pedagogické praxe a strategie podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. V neposlední řadě má tato práce ambici prohloubit porozumění problematice speciálních vzdělávacích potřeb a jejich dopadu na vzdělávací proces, což přispěje k zlepšení inkluzivního vzdělávání a posílení práv dětí se zdravotním postižením na kvalitní

vzdělání v souladu se zásadami rovných příležitostí a respektu k individualitě každého žáka.

4.2 Metoda kvalitativního šetření

Kvalitativní výzkum je založen na získávání informací skrze rozmanité zdroje dat, přičemž tři hlavní typy dat využívané kvalitativními výzkumníky zahrnují rozhovory a analýzu dokumentů. Tímto způsobem pracují se slovy a textem, což umožňuje detailní pohled do prostředí a kontextu zkoumaných jevů.

Oproti kvantitativním metodám, které se často zaměřují na měřitelné proměnné a testování předem stanovených hypotéz, se kvalitativní výzkum vyznačuje otevřeným přístupem. Výzkumníci nejsou omezeni předem definovanými proměnnými ani teoretickými koncepty, ale spíše se snaží prozkoumat jevy do hloubky a v jejich přirozeném kontextu. Kvalitativní výzkum není pouze o získávání dat, ale také o jejich interpretaci a porozumění. Výzkumník se snaží vytvořit komplexní a holistický obraz zkoumaného jevu, a to pomocí analytického zkoumání různých typů textů, názorů účastníků výzkumu a zkoumání v přirozených podmínkách. Tento přístup umožňuje výzkumníkům proniknout do detailů a kontextu zkoumané problematiky, což přináší hlubší pochopení a poznatky o zkoumaných jevech.

5 KAZUISTIKA PATRIKA

Ranná fáze života: Patrik se narodil v Praze, ačkoliv jeho příchod na svět proběhl v sedmém měsíci těhotenství císařským řezem, což následně ovlivnilo jeho další vývoj a zdravotní stav. Jeho narození do sedmého měsíce představovalo riziko pro různé aspekty jeho zdraví a vývoje, včetně možných komplikací spojených s nedostatečným rozvojem orgánů. První dva roky svého života strávil v Praze se svou matkou, která však o něj neprojevovala přílišný zájem.

Jedním z potenciálních faktorů ovlivňujících Patrikův vývoj byl výskyt alkoholu v průběhu těhotenství matky, což vedlo k fetálnímu alkoholovému syndromu (FAS). Fetální alkoholový syndrom představuje komplexní soubor fyziologických a behaviorálních problémů, které postihují děti vystavené alkoholu během těhotenství.

Fyziologické problémy

- **Růstová retardace:** FAS vede k růstovým a vývojovým zpožděním, což může znamenat, že Patrik nemá odpovídající růst a vývoj v porovnání s vrstevníky.

Behaviorální problémy

- **Poruchy chování:** Patrik měl problémy s regulací chování, jako je impulzivita, hyperaktivita a poruchy pozornosti. Bylo pro něj obtížné udržet pozornost nebo kontrolovat své impulzy.
- **Sociální obtíže:** Patrik měl obtíže v sociálních interakcích a navazování vztahů. Problémy s porozuměním sociálním návykům a normám a mnohdy se cítil izolovaný nebo nepochopený ve společenských situacích.
- **Poruchy učení:** Měl ovlivněné kognitivní schopnosti, potíže s pamětí, porozuměním a řešením problémů a schopnost se úspěšně zapojit do vzdělávacích aktivit.

Jeho časný kontakt s prostředím a možná expozice alkoholu v děloze mohly hrát roli ve formování jeho zdravotního stavu a pozdějšího vývoje. Tato raná etapa jeho života může mít dlouhodobé důsledky pro zdraví, vzdělání a sociální funkce. Pro Patrika bylo klíčové, že mu byl poskytnut adekvátní lékařský a pedagogický dohled, a byla mu zajištěna nejlepší možná podpora při dosahování plného potenciálu a kvality života."

Změna rodinné situace: Po smrti matky v důsledku alkoholové otravy a následné sebevraždě biologického otce byl dvouletý Patrik svěřen do péče svých prarodičů

v Karlových Varech, kteří se stali jeho pěstouny. Tato tragická událost představovala zásadní zlom v jeho životě a přinesla novou rodinnou dynamiku a prostředí, do kterého se musel adaptovat a dále růst. Péče poskytovaná Patrikovými prarodiči se stala základem pro jeho další vývoj a formování osobnosti. Jejich vliv byl klíčový pro jeho životní cestu a zvládnání následků fetálního alkoholového syndromu.

Problémy v dětství: Patrik zažil obtížné dětství, vyrůstal v sociálně slabé rodině a byl vychováván svou babičkou a dědou. Nikdy neměl svůj vlastní pokoj ani postel a celé dětství spal na jednolůžkové posteli s babičkou. Babička byla oproti přísné dědově povaze k Patrikovi mnohem laskavější. Vedla ho k hudbě a Patrik se naučil hrát na klavír. Jeho hra je velmi zdařilá, má dobrý hudební sluch a určitý hudební talent. Rodina ho také směřovala k víře a pravidelným návštěvám kostela, kde se dokonce v dospělosti stal i předčitatelem z bible.

5.1 Patrikovo předškolní vzdělávání, první roky v základní škole

Předškolní vzdělávání pro Patrika znamenalo vstup do běžné mateřské školy ve věku tří let. Navzdory komplexním zdravotním obtížím, které sebou nesl, proběhla jeho adaptace v mateřské škole relativně hladce a bez větších potíží. Patrik se na mateřskou školu vždy těšil, což naznačuje pozitivní postoj k vzdělávání a interakci s vrstevníky.

Nicméně již v průběhu mateřské školy začaly učitelky zaznamenávat občasné problémy v chování a pozornosti. Patrikovi unikal význam pokynů, což vedlo k nesplnění úkolů, a jeho pozornost byla často kolísavá. Jeho chování vzbuzovalo dojem nepozornosti a rozptýlenosti, jelikož se většinou raději zabýval individuální hrou než zapojením do kolektivních aktivit a hledáním kamarádů.

Nástup do běžné základní školy: S nástupem základní školy se Patrik vzdělával v první třídě běžné základní školy ve věku sedmi let, avšak kvůli výukovým obtížím byl brzy za pomoci speciálního pedagogického centra přeřazen na základní školu praktickou se zaměřením pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami v oblasti výukových obtíží. Tento krok měl za cíl poskytnout Patrikovi vhodnější prostředí a podporu pro jeho specifické potřeby.

Přestože byly snahy o začlenění Patrika do kolektivu, stále se potýkal s problémy sociální integrace. Jeho vrstevníci ho často odmítali a izolovali, což mu znemožňovalo vytvoření pevných přátelství a pocitu sounáležitosti. Patrik byl podporován individuálním vzdělávacím plánem (IVP) pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a měl

k dispozici asistenta pedagoga, který mu poskytoval nezbytnou podporu v učení a sociální integraci.

Požívání návykových látek: Patrik začal kouřit již v sedmi letech, kdy si bral cigarety od svého dědy, a začal také pít alkohol, často se jednalo o pivo, které potají bral z dědovo domácích zásob. Tento brzký kontakt s nevhodnými a hlavně návykovými látkami ovlivnilo Patrikovo zdraví a chování v pozdějším životě.

5.2 Vliv osobních vztahů

Ztráta a nová situace: Jednoho dne se babičce udělalo nevolno a upadla na zem. Při pádu se bohužel hodně uhodila do hlavy. Patrik s ní toho dne opět večer ulehl do postele v naději na poklidný spánek. Bohužel osud byl krutý. Babička se ze svého spánku již nikdy neprobudila. Patrik tak přišel o nejmilovanější blízkou osobu a tato nečekaná tragédie zasáhla sedmnáctiletého Patrika opravdu hodně hluboko. Byl to pro něj ohromný šok a velká ztráta, se kterou se jen těžko vyrovnával. Ale co bylo snad ještě v tomto, pro Patrika už tak nesmírně těžkém období nejhorší, bylo chování jeho dědy k němu samotnému. Děda byl zdrcený ztrátou své milované ženy a začal hledat viníka. Bez jakéhokoliv racionálního důvodu a důkazu začal obviňovat Patrika ze smrti babičky. Tyto neopodstatněné dědovy obvinění zasahovaly tehdy Patrika opravdu mocně a permanentně mu ubíraly vnitřní sílu překonávat svůj vlastní žal.

Po úmrtí babičky se Patrikova situace dramaticky změnila. Děda, který byl dříve přísný, ale spravedlivý, prošel radikální osobnostní změnou. Proměnil se v neúprosného a agresivního člověka. Začal fyzicky týrat Patrika holí a často ho přímo napadal. Jeho jednání vedlo k dalším komplikacím v Patrikově životě. Patrik, který sice měl své nedostatky, jako např. silné kouření a konzumace alkoholu, se ocitl v neustálém stresu a strachu před svým vlastním dědou. Docházelo tak k nekonečným sporům a často i k fyzickým střetům mezi nimi. To mělo negativní dopad na jeho duševní i fyzické zdraví a přispělo k Patrikově dalším potížím.

Rodina byla tímto rozdělena a rozhozena. Místo původního klidu a harmonie se domov stal místem napětí a strachu. Vzájemné vztahy se staly napjatými a byly plné konfliktů. Každý den byl pro Patrika novou zkouškou, které musel čelit.

Nikdo v rodině nevěděl, jak tuto situaci řešit. Babiččina smrt zanechala oběma tak velkou ránu, že se zdálo, že nikdo ji nikdy nedokáže zahojit. Vztah mezi Patrikem a jeho dědou

se rozbouřil a jen rány po smrti babičky oběma prohloubil. V ten moment byl jejich vztah symbolem bolesti a rozdělení.

Psychologické dopady:

- **Traumatický šok:** Smrt babičky a následné dědova neustálé obviňování vyvolaly u Patrika šok a nepochopení. Cítil se dezorientovaný a ztracený.
- **Trauma a ztráta:** Ztráta babičky, která byla důležitou a milovanou osobou v jeho životě, spolu s dědovým obviňováním, způsobila Patrikovi hlubokou emocionální bolest a trauma.
- **Vinou a hanbou:** Dědovo obviňování způsobilo u Patrikovi pocit viny a hanby, i když nebyl vůbec za smrt babičky zodpovědný.
- **Stres a úzkost:** Neustálý stres a úzkost z pohybu v prostředí plném konfliktů a nebezpečí měly negativní dopad na Patrikovo duševní zdraví.
- **Izolace:** Patrik se stáhl do sebe. To byla reakce na traumatické události a obvinění. Cítil se izolovaný a odříznutý od ostatních lidí.
- **Hledání podpory:** Patrik začal postupně hledal podporu u ostatních důvěryhodných lidí ve svém životě, jako jsou přátelé, učitelé nebo profesionální zdravotníci.

5.3 Doporučení vzdělávání v praktická škole dvouleté

Zdravotní postižení žáka opravňuje k zařazení do režimu speciálního vzdělávání podle § 9 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění, a k čerpání zvýšených finančních prostředků.

Jedná se o žáka se sociálním znevýhodněním.

Jedná se o kombinaci postižení s lehkým mentálním postižením s vývojovými poruchami chování

- Vypracování individuálního vzdělávacího plánu – není nutné
- Forma speciálního vzdělávání – formou individuální integrace
- Asistent pedagoga pro žáka se zdravotním postižením – nutný
- Účast dalšího odborníka – není nutná
- Kompenzační, rehabilitační, učební pomůcky

5.4 Pokračování ve studiu

Ukončení devítileté docházky a nástup na SŠ: Po dokončení devítileté školní docházky na Základní škole praktické, začal Patrik navštěvovat dvouletou praktickou střední školu ve věku 16 let. Tato škola se nacházela ve stejné instituci jako základní škola, avšak na samostatném pracovišti. Zde byly ročníky rozděleny v souladu s podpůrnými opatřeními a individuálním přístupem k jeho potřebám.. Tento přístup byl doporučen pedagogicko-psychologickou poradnou, která poskytla škole odpovídající doporučení. Patrik na tomto pracovišti strávil celkem čtyři roky. Zde strávil celkem čtyři roky.

První rok na praktické střední škole byl pro Patrika adaptací na nový režim ve srovnání s jeho předchozím základním školním prostředím. Tato třída byla vytvořena podle § 16 odst. 9 pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a byl v ní přítomen asistent pedagoga. Celkem bylo ve třídě 9 žáků, z nichž Patrik některé znal ze základní školy, kterou dříve navštěvoval. Cítil se v novém prostředí velmi dobře a projevoval k němu pozitivní vztah. Rád chodil do školy.

Po úmrtí babičky, když bylo Patrikovi 17 let, se situace dramaticky změnila. Patrik chodil do školy špinavý, hladový a v obecném neklidu. Spolupráce s jeho dědou byla velmi složitá a nekompromisní. Patrik vnímal, že jediná instituce, která mu poskytovala podporu, byla právě škola. Cítil se, že je vnímán jako někdo, kdo na tomto světě nemá místo. Situace se tak vyhrcovala a vedla k volání na Úřad sociální péče (OSPOD), kde bylo uvedeno, že je stále lepší, aby Patrik zůstal s dědou, než aby byl umístěn v dětském domově. Nicméně, žádná akce nebyla podniknuta, nic se nedělo a nikdo mu nedokázal pomoci.

Střední praktická škola se snažila podpořit Patrika po úmrtí babičky poskytováním oblečení a svačín, aby neměl hlad. Jeho situace však byla mnohem složitější. Patrik po smrti rodičů získal sirotčí důchod a kvůli svému postižení nárok na další finanční podporu, která byla určena dědovi za účelem péče o něj. Bohužel děda tyto prostředky nevyužíval v Patrikově prospěchu. Často zanedbával základní péči o Patrika – nevařil mu a nepřipravoval pravidelné jídlo, nedodal mu do školy žádné svačiny, nezajistil nákupy a často měl v lednici zkažené potraviny, které mu pak nabízel. Přestože se Patrikovi podařilo dokončit dvouletou praktickou školu, musel čelit těžkostem a nepříznivým podmínkám ve svém každodenním životě.

5.5 Pokračování ve studiu v Provozních službách

V Provozních službách: Po absolvování dvouleté praktické střední školy se Patrik rozhodl pokračovat ve svém vzdělávání na střední škole v oboru Provozní služby, která je součástí téže školy. Ve škole se Patrik cítil bezpečně a vítán. Každý den s radostí nastupoval do třídy, kde na něj čekala podpora a přátelské prostředí. Jeho učitelé a spolužáci vytvořili atmosféru, kde se cítil přijatý a respektovaný, což mu pomohlo překonávat překážky a plně se angažovat ve vzdělávacím procesu. Pro Patrika se stala škola nejen místem vzdělávání, ale také místem, kde nacházel nové příležitosti a vztahy, které mu pomohly růst a rozvíjet svůj potenciál. Každý den strávený ve škole představoval pro Patrika důležitou část jeho života, která ho inspirovala k dosahování nových cílů.

Získání praktických dovedností ve škole a zlepšení kvality života: Kvůli nedostatku péče ze strany dědy, často Patrik nosil do školy špinavé a nepříjemně zapáchající oblečení. Jeho situace vyžadovala další podporu, a tak v rámci odborného výcviku ve škole, kde se vzdělával v učebním oboru Provozní služby, se učil základům domácích prací. Právě v rámci tohoto odborného výcviku ve škole Patrik získal nejen teoretické znalosti, ale i praktické dovednosti. Špinavé prádlo, které nosil, bylo prané právě ve školních prostorách, kde se v rámci výuky žáci učili správné techniky praní a péče o oblečení. Patrik se postupem času naučil, jak efektivně pracovat s pracovními prostředky a přístroji, které mu umožnily zlepšit kvalitu svého života.

Podpora ve škole: Já jsem byla Patrikova třídní učitelka a jeho životní příběh mě velmi zasáhl. Patrika jsem znala již ze základní školy, kde jsme se potkávali na chodbě a také z komunikace učitelů ve sborovně.

Při nástupu do provozních služeb jsem si načetla jeho doporučení z pedagogicko-psychologické poradny, kam Patrik docházel. Patrik chodil do školy neumytý, měl nevyčištěné zuby a velmi zapáchal cigaretami. Děda byl velmi silný kuřák a Patrik s ním doma mohl kouřit. Patrik si často stěžoval na jeho těžkou situaci, na neustálé hádky s dědou, a v té době byl velmi impulzivní a agresivní.

Útěk z domova: Dvakrát utekl z domova, jednou se toulal po městě celou jednu noc a pak se vrátil domů k dědovi. Když utekl podruhé, bylo to na více dní a přespával v lese. Děda na něj zavolał policii. Tuto skutečnost mi oznámil. Protože Patrikovi bylo ve škole vždy dobře a cítil se zde bezpečně, tak se po dvou dnech sám telefonicky ozval, jestli

může přijít do školy. Byla jsem ráda, že má ke mně důvěru a řekla jsem mu, ať samozřejmě přijde. Byl špinavý, hladový a unavený. Zavolala jsem na policii, aby ho už nehledali, že přišel do školy, a zavolala jsem i dědovi. S Patrikem se nedalo nic dělat, byl úplně mimo. Nezbylo mi nic jiného, než ho ve škole nechat osprchovat. Poté jsme mu připravili svačinu a umožnili mu odpočinek v relaxační místnosti, protože nechtěl jít domů. Ve škole máme školní psycholožku, kterou jsem poprosila o pomoc. S Patrikem si pak přibližně dvě hodiny povídala.

Děda byl při komunikaci se mnou velmi nepříjemný a vyprávěl mi příběh, proč Patrik utekl. Tvrdil, že na něj fyzicky zaútočil a že se spolu poprali, což nebylo poprvé. Na Patrika si stěžoval a že už ho doma nechce, že mu Patrik krade věci. Věděla jsem, že potřebuje akutní pomoc, nebo že se stane tragédie. Obvolávala jsem různé instituce a zjišťovala, co se dá dělat.

Protože byl Patrik velmi důvěřivý a každý byl pro něj hned kamarád, bylo důležité Patrika zbavit částečné svéprávnosti, aby dostal opatrovníka. Po urgování jeho dědy, se to podařilo a děda podal žádost k soudu. Soud Patrika zbavil částečné svéprávnosti na dobu pěti let. Patrikovým opatrovníkem se stala paní z magistrátu města. Peníze, které děda dostával na Patrika, musel tedy od této chvíle vždy předat paní z magistrátu. Tato skutečnost se mu vůbec nelíbila. Rozčiloval se, že jsou to jeho peníze. Byl agresivní na mě i na paní opatrovnici z magistrátu města.

Protože se soužití dědy a Patrika dostalo již do oboustranně neúnosného stavu, bylo nutné rychle řešit i Patrikovu bytovou situaci. Zpočátku to vůbec nebylo lehké, čelila jsem slovním útokům od dědy a negativnímu postoji paní z magistrátu. Já jsem se stala klíčovou osobou v jeho životě. Všimla jsem si, že Patrikův domov není pro něj bezpečným útočištěm. Nejenže čelil fyzickému ohrožení ze strany svého dědy, ale byl také vystaven emocionálnímu týrání a nedostával potřebnou péči a podporu.

S hlubokým pochopením situace a pevným přesvědčením, že každý jedinec si zaslouží žít v bezpečí a důstojnosti, jsem se rozhodla jednat. Proto jsem se neváhala obrátit na magistrát města a vyvíjela tlak, aby byl Patrikovi zajištěn příjemný a bezpečný domov.

5.6 Pokračování ve studiu

Pozitivní vliv a změna: Mým vytrvalým úsilím a nasazením jsem urychlila proces přidělení sociální péče, a také přinesla pozitivní změnu v Patrikově životě. Díky mně bylo

Patrikovi nakonec poskytnuto i samostatné bydlení, kde mohl začít novou kapitolu svého života.

Osamostatnění a podpora organizace: Díky péči paní z magistrátu a mojí podpoře, Patrik získal novou naději a možnost žít bez strachu a úzkosti. Samostatné bydlení mu umožnilo najít stabilitu a bezpečí, které doma nenacházel. Ačkoliv stín minulosti a ztráty stále zůstávaly přítomny v jeho životě. Pro Patrika bylo z počátku velmi těžké žít sám a spoléhat se jen na sebe.

Jako jeho třídní učitelka jsem o pomoc požádala dalšími odborníky z neziskové organizace Rytmus, se kterými jsme společně Patrikovi pomáhali v procesu osamostatňování. A to nejen v záležitosti porozumění praktickým dovednostem spojeným s provozem a údržbou bytu, ale také jsme mu poskytovali psychologickou podporu a motivaci ke zlepšení jeho situace. Díky odbornému výcviku ve škole a podpoře ze strany Rytmusu se Patrik postupně osamostatnil a získal důležité dovednosti pro svůj další život. Tyto zkušenosti mu pomohly nejen v osobním životě, ale i v budoucí pracovní kariéře.

Nezisková organizace Rytmus od roku 1994 podporuje lidi se zdravotním postižením (především mentálním) v aktivním začleňování do života a to ve škole, v práci, v místě bydliště i při volnočasových aktivitách. Organizace Rytmus poskytuje Patrikovi nezbytnou péči. Paní z této organizace se aktivně věnuje procesu začleňování Patrika do samostatného života, učí ho nakupovat, vařit a udržovat pořádek v bytě. Rytmus je instituce, jejíž služby financuje magistrát města z Patrikova sirotčího důchodu. Organizace Rytmus spolupracuje s naší školou a pomáhá nám začlenit žáky do pracovního procesu.

Postupem času se Patrik osamostatnil a úspěšně dokončil výuční list. Díky svému pozitivnímu zážitku se školou a touhou pokračovat ve svém vzdělávání se rozhodl pro další studium. S podporou kariérového poradce se Patrik přihlásil na učební obor pekař.

Po dokončení studia v oboru provozních služeb, tedy Patrik přijal novou studijní výzvu a zamířil k pekařskému řemeslu. Bohužel, postupně zjistil, že nová škola není pro něj zcela vhodným prostředím a nedokáže se v ní úspěšně uplatnit a realizovat. Po pouhých šesti měsících končí toto studium a hledá jinou cestu, jak rozvíjet svou kariéru.

V této škole si našel práci jako uklízeč. Každý den je připravený udělat maximum pro udržení školního prostředí čistého a příjemného pro všechny. Jeho práce není jenom o fyzickém úklidu, ale také o začlenění do kolektivu a mít potřebu někam patřit. Mít nějaký cíl a smysl života.

5.7 Osobní anamnéza

Patrikova osobní anamnéza nese stopy obtížného začátku života, který ovlivnilo několik faktorů, včetně rizikové gravidity a problémů s alkoholem jeho matky. Narodil se císařským řezem v sedmém měsíci těhotenství, což samo o sobě představuje značnou výzvu a může vést k různým komplikacím ve vývoji plodu. Bohužel, matčiny návyky na alkohol a kouření během těhotenství přispěly k vzniku fetálního alkoholového syndromu.

Patrik se narodil s řadou vrozených vad, včetně vad očí, zubů a srdce, které byly úzce spojeny s fetálním alkoholovým syndromem. Tato kombinace komplexních zdravotních problémů vyžadovala okamžitou péči a podporu od lékařů a zdravotního personálu.

Po smrti matky a sebevraždě biologického otce byl Patrik ve věku dvou let svěřen do péče svých prarodičů, kteří se stali jeho pěstouny. Tato situace představovala zásadní zlom v jeho životě a znamenala novou rodinnou dynamiku a prostředí, ve kterém se musel adaptovat a růst.

Celý tento příběh Patrikova života je plný emocí a výzev, které ovlivnily jeho fyzické, emocionální a sociální zdraví. Jeho příběh ukazuje sílu odolnosti a schopnost adaptace v tváři obtíží, a zároveň zdůrazňuje důležitost podpůrného prostředí a péče, kterou získal od svých pěstounů a dalších blízkých osob ve svém životě.

5.8 Patrikova podpůrná opatření ve střední škole

Konkrétních podpůrných opatření, které pedagogicko-psychologická poradna stanovila pro 17letého Patrika, jedná se především o převažující stupeň PO 3:

- při výuce uplatňovat multisenzoriální přístup;
- podporovat rozvoj myšlení, paměti, pozornosti;
- rozvíjet motoriku;
- snažit se do výuky zařazovat co nejvíce praktických zkušeností, osvojení nových vědomostí a dovedností spojit s konkrétní činností, zážitkem;
- nepožadovat nadstavbové učivo, snažit se osvojit pouze základní učivo;

- na osvojení nových dovedností a vědomostí poskytnout dostatek času;
- respektovat pomalejší pracovní tempo;
- plnění úkolů nelimitovat časem;
- při výuce využívat maximálně možné názornosti;
- počítat s nižší flexibilitou;
- na každou novou činnost ho upozornit a poskytnout dostatek času k překlopení pozornosti na nový úkol;
- posilovat sebevědomí dítěte, snažit se o maximální možný individuální přístup;
- ověřování vědomostí a dovedností praktikovat až po předchozí přípravě;
- klasifikaci provádět s motivačním podtextem;
- ocenit i drobné úspěchy;
- omezit časově limitované úkoly a snažit se je limitovat ne časem, ale obsahem;
- důležité je nepřetěžovat Patrika a zohlednit jeho výkon, který by mohl být ovlivněn stresovou situací.

Dále pedagogicko - psychologická poradna navrhla personální podporu ve škole

Doporučení zřídit AP pro třídu, kde jsou vzděláváni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. AP, pod vedením učitele, napomáhá se zajištěním speciálních vzdělávacích potřeb všech žáků, které vyplývají z jejich handicapů v dané třídě. AP pracuje pod vedením vyučujícího a snaží se žáka vést k co možná největší míře samostatnosti. Spolupracuje s ostatními pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci žáka při plnění vzdělávacího programu s ohledem na doporučení ke vzdělávání – viz podpůrná opatření v Doporučení ke vzdělávání.

Práce s Patrikem na střední škole podle stanovených podpůrných opatření byla výzvou, avšak některá opatření fungovala lépe než jiná.

Co fungovalo

V rámci výuky byl aplikován multisenzorický přístup, což Patrikovi umožnilo lépe zpracovávat informace.

Podpora rozvoje myšlení, paměti a pozornosti pomáhala zlepšit jeho vzdělávací dovednosti.

Aktivity zaměřené na rozvoj motoriky mu pomáhaly lépe se zapojit do výuky a získat nové dovednosti.

Začleňování praktických zkušeností do výuky spojené s konkrétními činnostmi a zážitky zvyšovalo jeho zapojení a zájem o učení.

Omezování nadstavbového učiva a zaměření se pouze na základy umožňovalo efektivnější učení.

Personální podpora ve škole, navržená pedagogicko-psychologickou poradnou, byla stejně pro Patrikův úspěch. Zřízení Asistenčního pedagoga (AP) pro třídu, kde byli vzděláváni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, umožnilo poskytnout individuální podporu a péči, kterou Patrik potřeboval.

AP, vedený učitelem, se zaměřoval na zajištění speciálních vzdělávacích potřeb všech žáků ve třídě, vycházejících z jejich individuálních potřeb a handicapů. Tato podpora umožnila Patrikovi lepší začlenění do vzdělávacího procesu a poskytla mu prostředky k dosažení jeho vzdělávacích cílů.

Tato individuální podpora přinesla Patrikovi důležitou oporu a umožnila mu dosáhnout úspěchu ve škole.

Co nefungovalo

Přestože se poskytoval dostatek času na osvojení nových dovedností, někdy toto pomalé tempo nepomohlo.

Nepožadování nadstavbového učiva bylo omezující, pokud se potřebovalo pokročit dál v určitém tématu.

Přestože se uplatňovala maximální možná názornost při výuce, nižší flexibilita mohla ztížit adaptaci na různé výukové přístupy.

Nepřetěžování Patrika vedla k nedostatečnému učení a ztrátě motivace.

V rámci domácí přípravy bylo nutné opakování učiva a podpora samostatnosti, avšak někdy bylo obtížné udržet jeho motivaci a konzistenci ve studijních aktivitách. Přesto se pokračovalo v povzbuzování, chválení a zachování pozitivního přístupu k jeho pokrokům a úspěchům.

5.9 Interpretace podpůrných opatření ve střední škole

Žák prokázal pozitivní reakci na podpůrná opatření ve střední škole. Během mého pozorování a analýzy jsem zaznamenala, že opatření, jako je uplatňování multisenzoriálního přístupu ve výuce a podpora rozvoje jeho myšlení, paměti

a pozornosti, vedla ke zlepšení jeho vzdělávacího výkonu. Také jsem si všimla, že aktivní zapojení do praktických zkušeností a osvojení nových dovedností spojených s konkrétními činnostmi přispívalo k jeho zájmu o učení a motivaci.

Nicméně, některá opatření nebyla tak efektivní. Například nepřetěžování žáka a respektování jeho pomalejšího pracovního tempa se zdálo být vhodné, ale ve skutečnosti to mohlo vést k nedostatečné motivaci. Stejně tak omezování časově limitovaných úkolů bez ohledu na časové faktory se ukázalo být neúčinné, protože Patrikovi chyběla struktura a kontrola v pracovním procesu.

Celkově byla interpretace účinnosti podpůrných opatření u Patrika důležitá pro identifikaci silných stránek a oblastí potřebujících zlepšení. Na základě této interpretace bylo možné navrhnout další úpravy a individualizovaná opatření pro podporu jeho vzdělávacího úspěchu a celkového školního prostředí.

Lze říci, že podpůrná opatření ve střední škole měla smíšený vliv na Patrikovo výkon, chování a emocionální stav. Některá opatření se ukázala jako efektivní a podpořila jeho úspěch a pohodu ve školním prostředí, zatímco jiná vyžadovala další úpravy nebo nebyla tak účinná, jak by se očekávalo.

5.10 Hledání zaměstnání a uplatnění na trhu práce

Po ukončení vzdělávání na základní škole praktické se Patrik rozhodl pokračovat ve svém vzdělávání na dvouleté praktické škole. Tento rozhodující krok byl klíčovým prvkem jeho úsilí získat kvalifikaci a připravit se na samostatný život. Patrikovi poskytnutá podpůrná opatření mu umožnila rozložit studium na čtyři roky, což mu nabídlo prostor a čas pro lepší absorpci učiva a pro rozvoj dovedností.

Během čtyř let strávených na Praktické střední škole dvouleté se Patrikovi otevřely nové příležitosti k učení a osobnímu růstu. Byl schopen účelně pracovat na svých dovednostech a získávat praktické zkušenosti, které mu pomohly při přípravě na zaměstnání a nezávislý život. Kombinace teoretického vzdělávání a praktických dovedností poskytnutých na praktické škole mu dala pevný základ pro budoucí úspěch.

Díky individuálnímu přístupu a podpoře ze strany pedagogů a specialistů Patrik postupoval svým vlastním tempem a mohl se zaměřit na oblasti, ve kterých potřeboval nejvíce podpory. Tato podpora mu umožnila překonat překážky a dosáhnout svých cílů.

Celkově bylo strávení čtyř let na praktické škole pro Patrika důležitým obdobím jeho osobního a profesního rozvoje. Získal nejen potřebné dovednosti a kvalifikaci, ale také si vybudoval sebevědomí a sebeúctu potřebné pro úspěšný a samostatný život.

Po této fázi se Patrik rozhodl pokračovat ve svém vzdělávání na střední škole. Jeho zájem směřoval k oboru Provozní služby, který si vybral s ohledem na své dovednosti a zájmy. Během dvouletého studia na střední škole se Patrik věnoval vzdělávání v provozních službách, rozvíjel své organizační schopnosti a zdokonaloval své komunikační dovednosti.

Patrik se ponořil do studia, a jeho úsilí bylo odměněno úspěšným absolvováním oboru Provozní služby. Získání středního vzdělání bylo pro něj důležitým milníkem, který mu otevřel nové možnosti a perspektivy.

S ukončením studia na střední škole Patrik získal výuční list, což byl klíčový dokument pro jeho další kariéru. Tento dokument potvrzoval jeho odborné znalosti a dovednosti v oblasti provozních služeb a poskytoval mu konkurenční výhodu na trhu práce.

Díky výučnímu listu měl Patrik možnost vstoupit do profesionálního světa a uplatnit své dovednosti v praxi. Otevřely se mu dveře do různých oblastí služeb a výroby, např. v sociálních a komunálních službách, ve zdravotnictví, ve výrobních podnicích, restaurační, správa budov nebo údržba zařízení.

S výučním listem v ruce se Patrik cítil připravený a motivovaný nastoupit na svou profesní cestu s jasným směrem a cílem. Tento dokument symbolizoval jeho úspěch a odhodlání dosáhnout svých snů a ambicí v oblasti provozních služeb.

Nicméně, problémy v rodině neustávaly, a rozpory mezi Patrikem a jeho dědou přetrvávaly. Tyto neshody vyústily v potřebu omezení Patrikovy svéprávnosti, a to po dobu pěti let. Z tohoto důvodu byl Patrikovi přidělen opatrovník z magistrátu města. Tato osoba, zastupující úřad, se postarala o organizaci a zajištění Patrikova samostatného bydlení. Pomáhala mu se začleněním do samostatného života, poskytovala podporu a poradenství ohledně základních dovedností jako je nakupování, vaření a udržování pořádku v bytě.

Díky podpoře ze strany magistrátu a jeho vlastnímu odhodlání, se Patrik postupně naučil být nezávislejší. Po úspěšném absolvování studia se rozhodl pro nový směr v životě. Svou cestu začal jako uklízeč v jedné z policejních škol. Tento rozhodující krok nejen

přinesl Patrikovi finanční stabilitu, ale také mu přinesl důležitý pocit klidu a celkové stability, kterou vždy hledal.

Nyní, v novém pracovním prostředí, má Patrik možnost rozvíjet své schopnosti a přispívat k celkovému prospěchu a efektivitě instituce, ve které pracuje. Každý den vidí výsledky své práce, což mu dodává pocit uspokojení a důležitosti. Tato nová práce mu otevřela dveře k dalšímu osobnímu růstu a rozvoji. Patrik objevil nový smysl a radost ze života ve vědomí, že jeho práce má skutečný vliv na fungování instituce.

Tento nový směr je pro něj zároveň motivací k ještě většímu úsilí a angažovanosti. Každý den se snaží dávat ze sebe to nejlepší a hledá způsoby, jak přispět k pokroku a úspěchu svého pracovního prostředí. Jeho odhodlání a nasazení jsou inspirací nejen pro něj samotného, ale i pro jeho kolegy.

V Patrikově nové práci byly použity různé metody, podpůrné strategie a techniky, které měly usnadnit jeho začlenění do pracovního prostředí a zlepšit jeho pracovní výkony. Mezi tyto metody a podpůrné strategie patřila například individualizovaná podpora ze strany kolegů, kteří mu věnovali čas a pozornost při zaškolování a při zvládání nových úkolů. Dále byly využity technologické nástroje, které Patrikovi pomáhaly efektivněji zpracovávat úkoly a komunikovat s kolegy. Organizační aplikace a kalendář: Aplikace pro správu úkolů a kalendář s upozorněními mu pomohly lépe organizovat svůj pracovní den a dodržovat stanovené termíny. Aplikace pro sledování času pomohly Patrikovi lépe řídit svůj pracovní den a vyhnout se přetížení nebo vyhoření.

Patrikovi také pomáhala podpora jeho nadřízených, kteří projevovali pochopení a trpělivost vůči jeho specifickým potřebám. Zkušenosti ukazují, že některé strategie byly úspěšné, zatímco jiné se ukázaly jako méně efektivní. Například strategie, které zdůrazňovaly jeho silné stránky a umožňovaly mu využít svůj potenciál, byly úspěšné. Naopak, metody, které zvýrazňovaly jeho slabiny a nedostatky, mohly být méně účinné a měly tendenci snižovat jeho pracovní morálku.

5.11 Analýza dopadu podpůrných opatření

Analýza dopadu podpůrných opatření ukázala pozitivní vliv na žáka, Patrika, v jeho sedmnácti letech. Multisenzorický přístup ve výuce umožnil Patrikovi lépe porozumět a zapamatovat si prezentované informace díky zapojení více smyslů při učení. Podpora rozvoje kognitivních dovedností, jako je myšlení, paměť a pozornost, vedla k posílení jeho kognitivního výkonu a lepšímu zvládání školního učiva. Rozvoj motorických

dovedností přispěl k celkovému rozvoji Patrika a podpořil jeho schopnost vykonávat úkoly, které vyžadují fyzickou zručnost.

Začlenění praktických zkušeností do výuky umožnilo Patrikovi spojit teorii s praxí, což p osílilo jeho porozumění a motivaci ke studiu. Důraz na individuální potřeby a tempo Patrika vedl k většímu sebevědomí a úspěšnějšímu zvládnání výzev ve školním prostředí.

Celkově lze konstatovat, že implementace těchto podpůrných opatření přispěla k pozitivnímu rozvoji Patrika a zlepšení jeho školních výsledků a pohody ve škole.

5.12 Reflexe vlastního výzkumu

Vlastní průzkum byl klíčovým prvkem mé bakalářské práce, a jeho reflexe je důležitá pro zhodnocení kvality a získaných poznatků. Během průběhu výzkumu jsem se setkala s několika problémy a získala cenné poznatky o procesu sběru dat a analýzy.

Jednou z hlavních překážek bylo zajištění dostatečného množství dat pro analýzu. Při sběru dat jsem se musela spoléhat na spolupráci s respondentem a vytvoření důvěryhodného a otevřeného prostředí pro sdílení zkušeností. V některých případech bylo obtížné získat podrobné informace, zejména pokud šlo o citlivá témata.

Dalším problémem bylo správné interpretování získaných dat. Analytický proces vyžadoval pečlivé zkoumání a porozumění různým aspektům respondentových odpovědí, což občas vyžadovalo opakované přečtení a reflexi. Bylo také důležité vzít v úvahu různorodost odpovědí a hledat vzory a souvislosti mezi nimi.

Během reflexe svého výzkumu jsem si uvědomil důležitost stanovení jasných cílů a otázek výzkumu již na počátku procesu. To pomohlo zajistit, že sbíraná data byla relevantní a odpovídala hlavním cílům mé práce. Také jsem si uvědomil význam aktivního naslouchání respondentům a důkladného zaznamenávání jejich odpovědí, abych zajistil jejich přesné a úplné vyhodnocení.

Zahrnutí zpráv z pedagogicko-psychologické poradny a psychiatrické ordinace do mé bakalářské práce poskytlo důležitý kontext pro interpretaci získaných dat. Zprávy poskytly hlubší porozumění Patrikovým potřebám a výzvám.

Zpráva z pedagogicko-psychologické poradny zdůraznila specifické potřeby Patrika ve vzdělávání a nabídla doporučení a strategie pro podporu jeho vzdělávacího rozvoje. Tato doporučení poskytla cenný rámec pro analýzu Patrikových výsledků a chování ve školním prostředí.

Zpráva z psychiatrické ordinace přinesla další informace o Patrikově psychickém stavu a diagnostice. Tato zpráva poskytla podrobnější pohled na jeho emoční a duševní zdraví, což bylo pro porozumění jeho celkového kontextu a situace důležité.

Zahrnutí těchto zpráv do bakalářské práce mi umožnilo lépe porozumět Patrikovým potřebám a poskytnout kontext pro interpretaci jeho zkušeností a reakcí ve školním a osobním prostředí. Tyto zprávy poskytly důležité informace pro navrhování vhodných podpůrných opatření a strategií pro Patrika.

Vlastní výzkum byl klíčovým prvkem mé bakalářské práce, a jeho reflexe je důležitá pro zhodnocení kvality a získaných poznatků. Během průběhu výzkumu jsem se setkal s několika výzvami a získal cenné poznatky o procesu sběru dat a analýzy.

Jednou z hlavních výzev bylo zajištění dostatečného množství dat pro analýzu. Při sběru dat jsem se musela spoléhat na spolupráci s respondentem a zajištění důvěryhodného a otevřeného prostředí pro sdílení zkušeností. V některých případech bylo obtížné získat podrobné informace, zejména pokud šlo o citlivá témata.

Další výzvou bylo správné interpretování získaných dat. Analytický proces vyžadoval pečlivé zkoumání a porozumění různým aspektům respondentových odpovědí, což občas vyžadovalo opakované přečtení a reflexi. Bylo také důležité vzít v úvahu různorodost odpovědí a hledat vzory a souvislosti mezi nimi.

Během reflexe svého výzkumu jsem si uvědomil důležitost stanovení jasných cílů a otázek výzkumu již na počátku procesu. To pomohlo zajistit, že sbíraná data byla relevantní a odpovídala hlavním cílům mé práce. Také jsem si uvědomil význam aktivního naslouchání respondentům a důkladného zaznamenávání jejich odpovědí, abych zajistil jejich přesné a úplné vyhodnocení.

Zahrnutí zpráv z pedagogicko-psychologické poradny a psychiatrické ordinace do mé bakalářské práce poskytlo důležitý kontext pro interpretaci získaných dat. Zprávy poskytly hlubší porozumění Patrikovým potřebám a výzvám.

Zpráva z pedagogicko-psychologické poradny zdůraznila specifické potřeby Patrika ve vzdělávání a nabídla doporučení a strategie pro podporu jeho akademického rozvoje. Tato doporučení poskytla cenný rámec pro analýzu Patrikových výsledků a chování ve školním prostředí.

Zpráva z psychiatrické ordinace přinesla další informace o Patrikově psychickém stavu a diagnostice. Tato zpráva poskytla podrobnější pohled na jeho emoční a duševní zdraví, což bylo klíčové pro porozumění jeho celkového kontextu a situace.

Zahrnutí těchto zpráv do bakalářské práce mi umožnilo lépe porozumět Patrikovým potřebám a poskytnout kontext pro interpretaci jeho zkušeností a reakcí ve školním a osobním prostředí. Tyto zprávy poskytly důležité informace pro navrhování vhodných podpůrných opatření a strategií pro Patrika.

5.13 Omezení a limity

Jedním z hlavních omezení byla dostupnost dat o žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami. Přestože jsem získala zprávy z pedagogicko-psychologické poradny a psychiatrické ordinace, ne vždy obsahovaly veškeré potřebné informace. To mohlo ovlivnit kompletnost analýzy situace a přesnost interpretace výsledků.

Dalším omezením byla možnost zkoumat pouze konkrétního žáka a jeho specifické potřeby. Tím pádem není možné generalizovat výsledky na celou populaci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dále jsem měla omezený časový rámec pro sběr dat a analýzu. Při delším časovém období by bylo možné provést podrobnější průzkum a získat komplexnější pohled na danou problematiku.

Celkově tyto omezení a limity ovlivnily průběh a rozsah mého výzkumu. Nicméně jsem se snažila využít dostupných zdrojů a data interpretovat co nejpřesněji a objektivně.

5.14 Doporučení pro budoucí praxi

Individualizovaný přístup: Pedagogové by měli kladně reagovat na individuální potřeby každého žáka se speciálními vzdělávacími potřebami. To zahrnuje adaptaci výukových materiálů, metod a prostředí v souladu s potřebami a schopnostmi každého jednotlivce.

Zapojení rodiny: Je důležité, aby pedagogové navázali aktivní spolupráci s rodinami žáků se speciálními potřebami. Poskytování podpory a informací rodičům může přispět k lepšímu zvládnání vzdělávacích výzev žáků i doma.

Týmová spolupráce: Efektivní podpora vyžaduje koordinaci mezi pedagogy, školní speciální pedagogické centrum, školním psychologem, výchovným poradcem, školní

metodik prevence a dalšími odborníky. Pravidelná komunikace a společné plánování mohou přinést výsledky v podpoře žáků se speciálními potřebami.

Posílení sebevědomí: Pedagogové by měli aktivně podporovat rozvoj sebevědomí a sebehodnocení u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Uznávání úspěchů a poskytování pozitivní zpětné vazby může přispět k jejich motivaci a úspěchu.

Flexibilita a adaptabilita: Je důležité být flexibilní a otevřený novým metodám a strategiím ve vzdělávání. Pedagogové by měli být schopni rychle reagovat na individuální potřeby žáků a přizpůsobovat svůj přístup podle aktuální situace.

Inkluzivní prostředí: Vytváření inkluzivního prostředí ve školách je klíčové pro úspěšnou integraci studentů se speciálními potřebami. To zahrnuje podporu rozmanitosti, respektování individuálních rozdílů a vytváření prostředí, které je přátelské a podporuje vzájemné porozumění.

ZÁVĚR

Tato bakalářská práce má za cíl poskytnout komplexní pohled na speciální vzdělávání a podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Je rozdělena do dvou hlavních částí, z nichž každá má svůj specifický účel a přínos k porozumění dané problematice.

V první části, která má teoretický charakter, jsou jednotlivé kapitoly pečlivě strukturovány tak, aby poskytly ucelený přehled o různých aspektech speciálního vzdělávání. První kapitola se zaměřuje na definici a vymezení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami podle platné legislativy, především pak školského zákona. Tato část práce je klíčová pro porozumění právního rámce a konceptů, které ovlivňují poskytování speciální podpory ve vzdělávání.

Druhá kapitola o podpůrných opatřeních ve vzdělávání dětí se speciálními potřebami přináší důležitý pohled na organizaci a poskytování pomoci pro žáky s různými vzdělávacími potřebami. Je zřejmé, že flexibilita a individualizovaný přístup jsou klíčové pro úspěšné začlenění těchto žáků do vzdělávacího procesu. Podpůrná opatření, rozdělená do pěti stupňů, nabízejí širokou škálu možností od poradenské pomoci a úprav organizace vzdělávání až po využití speciálních učebnic či asistenta pedagoga.

Zvláštní důraz je kladen na včasnost a adekvátnost poskytované podpory, která by měla reagovat na potřeby žáka a maximálně mu pomoci rozvinout jeho vzdělávací potenciál. Tímto způsobem se snižuje riziko vzdělávacích deficitů a zajišťuje se, že každé dítě má možnost úspěšně se zapojit do vzdělávacího procesu. Zřizování funkcí jako je asistent pedagoga se ukazuje jako efektivní prostředek pro dosažení inkluzivního prostředí ve školách.

Třetí kapitola přináší ucelený pohled na specifické poruchy učení a chování, které mohou výrazně ovlivnit školní úspěch dětí a jejich celkový život. Specifické poruchy učení, jako dyslexie, dysgrafie či dyskalkulie, jsou často spojeny s poruchami vnímání a funkce centrální nervové soustavy. Jejich individuální projevy a závažnost mohou být velmi rozmanité, a proto je nezbytná komplexní diagnostika a individuální přístup ke každému dítěti

Na druhé straně, specifické poruchy chování, jako ADHD, se projevují problémy s pozorností, hyperaktivitou a impulzivitou, což může vést k obtížím ve vzdělávání a sociálním interakcím. Je důležité tyto poruchy rozpoznat a poskytnout dětem adekvátní

podporu a péči, která jim pomůže lépe se začlenit do školního prostředí a dosáhnout svého potenciálu.

Sociální znevýhodnění, i když není vždy jednoznačně definovatelné, představuje další výzvu ve vzdělávání, protože může být spojeno s různými faktory mimo školu, které ovlivňují školní úspěch dětí. Žáci se sociálním znevýhodněním potřebují specifickou podporu a prostředí, které jim umožní překonat překážky a dosáhnout úspěchu ve vzdělání.

Všechny tyto skupiny dětí si zaslouží individuální přístup a podporu, která jim pomůže rozvinout své schopnosti a dosáhnout svého plného potenciálu ve vzdělání a životě. Je na nás, jako pedagogickém i společenském prostředí, abychom se aktivně angažovali v poskytování této podpory a zajistili tak inkluzivní a podpůrné prostředí pro všechny děti.

Mé osobní zkušenosti s Patrikem, které jsem získala během jeho školního vývoje, poskytují další kontext a hloubku pochopení jeho situace. Jsou to příležitost nahlédnout do jeho životní cesty z jiné perspektivy a zhodnotit, jakým způsobem mohou pedagogové a další profesionálové přispět k pozitivnímu vývoji žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Tato bakalářská práce měla za cíl poskytnout komplexní pohled na speciální vzdělávání a podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Během výzkumu jsem se zaměřila na analýzu účinnosti různých podpůrných opatření a strategií ve vzdělávacím procesu žáků se speciálními potřebami a zjištění, do jaké míry tyto opatření odpovídají stanoveným cílům práce.

V průběhu průzkumu jsem aplikovala různá opatření a strategie, které měly za cíl efektivně podpořit vzdělávací potenciál žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Jedním z příkladů úspěšných opatření bylo uplatňování multisenzoriálního přístupu ve výuce, což vedlo k lepšímu zapojení žáků do vzdělávacího procesu a zlepšení jejich akademických výkonů.

Dalším úspěšným opatřením byla individualizace vzdělávacího plánu pro každého žáka, která umožnila adekvátní reakci na jeho specifické potřeby a podporu jeho rozvoje. Díky tomu bylo možné lépe zohlednit různorodost vzdělávacích potřeb žáků a poskytnout jim efektivní pomoc a podporu.

V závěru lze konstatovat, že tato práce splnila svůj cíl poskytnout ucelený pohled na speciální vzdělávání a podporu žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Analyzovala jsem účinnost různých opatření a strategií a ukázala, jak mohou tyto postupy pozitivně ovlivnit vzdělávání žáků se speciálními potřebami.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- BARTOŇOVÁ, M., PITNEROVÁ, P., VÍTKOVÁ, M. *Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ve středním školství*. Nakladatel: Paido, 2016. ISBN: 978-80-7315-243-7.
- BARTOŇOVÁ, M., VÍTKOVÁ, M. *Inkluze ve škole a ve společnosti jako interdisciplinární téma*. Brno: Masarykova univerzita., 2016. ISBN 978-80-210-8140-6.
- FELCMANOVÁ, L. a kol. *Metodika ke katalogu podpůrných opatření: k dílčí části pro žáky s potřebou podpory ve vzdělávání z důvodu sociálního znevýhodnění*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2015. ISBN 978-80-244-4672-1.
- JUCOVIČOVÁ, D., ŽÁČKOVÁ, H. *Dyslexie*. Nakladatel: Nakladatelství D+ H, 2012. ISBN 978-80-87295-30-4.
- JUCOVIČOVÁ, D. *Specifické poruchy učení a chování*. Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2014. ISBN 978-80-7290-657-4.
- JUCOVIČOVÁ, D., ŽÁČKOVÁ, H. *Jak se učit s dítětem se specifickou poruchou učení a s poruchou pozornosti*. Nakladatel: Nakladatelství D+H, 2015. ISBN: 978-80-87295-18-2.
- JUCOVIČOVÁ, D. *Individuální vzdělávací plán pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami*. Nakladatel: Nakladatelství D + H, 2009. ISBN 978-80-87295-00-7.
- KENDÍKOVÁ, J. *Školák se speciálními vzdělávacími potřebami*. Praha: Raabe, 2017. Dobrá škola. ISBN 978-80-7496-305-6.
- KENDÍKOVÁ, J. *Vzdělávání žáka s SVP*. Praha: Raabe, 2016. Dobrá škola. ISBN 978-80-7496-213-4.
- KVĚTOŇOVÁ, L., PROUZOVÁ, R. *Speciální pedagogika v podmínkách inkluzivního vzdělávání*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Pedagogická fakulta, 2010. ISBN 978-80-7290-472-3.
- MICHALÍK, J., BASLEROVÁ, P., FELCMANOVÁ, L. a kol. *Katalog podpůrných opatření, obecná část. 1. vyd.* Olomouc: UP, 2015. ISBN 978-80-244-4675-2.
- NÁRODNÍ ÚSTAV PRO VZDĚLÁVÁNÍ. *Podpůrná opatření* [online]. 2017 [cit. 2024 – 01 – 07]. Dostupné z: <http://www.nuv.cz/t/podpurna-opatreni>
- PACLT, I. a kolektiv, *Hyperkinetická porucha a poruchy chování*. Praha: Grada publishing a.s., 2017. ISBN 978-80-247-1426-4.

- RIEF, F. S. *Nesoustředěné a neklidné dítě ve škole: praktické postupy pro vyučování a výchovu dětí s ADHD*. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-728-2.
- SLOWÍK, J. *Inkluzivní speciální pedagogika*. Praha: Grada publishing a.s., 2022. ISBN 978-80-271-3010-8.
- ŠVAŘÍČEK, R., ŠEĐOVÁ, K. *Kvalitativní výzkum v pedagogických vědách: pravidla hry*. Praha: Portál, 2007. ISBN 978-80-7367-313-0.
- WOLFDIETER, J. *ADHD porucha pozornosti s hyperaktivitou*, Nakladatel: EDIKA, 2013. ISBN 978-80-266-0158-6.
- ZILCHER, L., SVOBODA, Z. *Inkluzivní vzdělávání: Efektivní vzdělávání všech žáků*. Praha: Grada, 2019. ISBN 978-80-271-0789-6.

Legislativní dokumenty

- ČESKO. Vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných (ve znění účinném od 1. 1. 2021). MŠMT ČR, 2022 [online]. [cit. 2023-12-28] Dostupné z: <https://www.msmt.cz/dokumenty/vyhlasky-keskolskemu-zakonu>.
- ČESKO. Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělání (ve znění účinném od 1. 2. 2022). MŠMT ČR, 2022 [online]. [cit. 2024-01-03] Dostupné z: <https://www.msmt.cz/dokumenty/skolsky-zakon-vezneni-ucinnem-ode-dne-1-2-2022>.
- ČESKO. Novela Školského zákona č. 82 ze dne 17. dubna 2015. In: Sběrka zákonů České republiky, č. 82/2015, částka 37. MŠMT ČR, 2022 [online]. [cit. 2024-01-03]. Dostupný také z: <http://www.msmt.cz/dokumenty/konsolidovany-text-skolskeho-zakona>

PŘÍLOHY

Příloha 1: Použité otázky k dotazování.....	1
Příloha 2: Souhlas ke zpracování kazuistiky od Patrika.....	8
Příloha 3: Doporučení pedagogicko-psychologické poradny - PPP.....	9
Příloha 4: Doporučení pedagogicko-psychologické poradny - PPP.....	12
Příloha 5: Zpráva z psychiatrické ordinace.....	14

Příloha 1: Použité otázky k dotazování

Patrik

1. Jaký byl tvůj vlastní pocit ohledně tvého zdravotního stavu a vývoje v prvních letech tvého života?

Patrik: Jak jsem se cítil v prvních letech svého života ohledně mého zdraví?

Byl jsem trochu nemocný, ale nijak jsem to neřešil.

2. Jak jsi vnímal své začáteční vzdělávání v mateřské škole? Byly nějaké obtíže, se kterými jsi se setkal?

Patrik: Jak jsem se cítil ve školce?

Byl jsem rád, že jsem mohl chodit do školky, ale někdy jsem měl problémy poslouchat.

3. Jak jsi prožíval svůj přechod do základní školy? Bylo něco, co ti dělalo problémy v kolektivu?

Patrik: Jak jsem se cítil, když jsem začal chodit do školy?

Bylo to trochu těžké, protože jsem měl problémy s koncentrací a někdy jsem se necítil moc dobře ve třídě.

4. Jak ses cítil na praktické střední škole ve srovnání se základní školou?

Patrik: Jak jsem se cítil na praktické škole?

Bylo to lepší než ve základní škole, protože jsem měl víc podpory a kamarádů.

5. Co tě vedlo k začátku kouření a pití alkoholu v tak mladém věku?

Patrik: Proč jsem začal kouřit a pít v tak mladém věku?

Vlastně ani nevím. Chtěl jsem to ochutnat a připadal jsem si důležité. Nechtěl jsem být závislý, ale začal jsem kvůli tlaku a stresu doma.

6. Jaké byly tvé zkušenosti s osobními vztahy ve tvé rodině po úmrtí babičky?

Patrik: Jak jsem se cítil po smrti babičky?

Bylo to smutné a těžké. Cítil jsem se sám a nešťastný.

7. Jakým způsobem ses vyrovnával s tlakem a stresujícími situacemi doma i ve škole?

Patrik: Jak jsem zvládal stres ve škole a doma?

Snažil jsem se najít podporu u kamarádů a učitelů.

8. Jaké jsou tvé plány do budoucna ohledně vzdělání a kariéry?

Patrik: Jaké mám plány do budoucna?

Chci si udržet práci a být šťastný. Chtěl bych nějakou holku a rodinu. Teď si šetřím na nový mobil.

9. Jaká byla tvá největší výzva, se kterou ses musel v životě vypořádat? A jak jsi ji překonal?

Patrik: Smrt babičky mě hodně zasáhla, ale snažil jsem se s tím vyrovnat.

10. Jaká podpora ti byla v práci nejvíce užitečná a důležitá?

Patrik: Kde jsem hledal nejvíce podpory?

U kamarádů a kolegů v práci, kteří mi nainstalovali do mobilu aplikace, a také učitelů ve škole

11. Jaká byla tvá nejsilnější stránka nebo zájem v průběhu tvého života?

Patrik: Jaký mám nejsilnější zájem?

Rád hraji na klavír, poslouchám hudbu a toulám se v noci po městě.

12. Jak ses cítil ohledně tvých schopností ve škole? Byl jsi spokojený se svými výsledky?

Patrik: Jak jsem si vedl ve škole?

Někdy jsem měl problémy, ale snažil jsem se.

13. Jak si se vyrovnával s obtížemi, se kterými jsi se setkal ve vztahu s tvým dědou po úmrtí babičky?

Patrik: Jak jsem zvládal problémy s dědou?

Bylo to těžké, ale snažil jsem se udržet klid. Mám dědu rád. Teď, když s ním nebydlím, tak se náš vztah zlepšil.. Občas za ním zajdu a pokecáme. Někdy mě z něčeho obviní a pohádáme se.

14. Jaký vliv mělo obvinění ze strany tvého dědy na tvé duševní zdraví a sebevědomí?

Patrik: Jak mě ovlivnilo obvinění od dědy?

Cítil jsem se smutně a špatně, ale snažil jsem se to překonat.

15. Kde jsi hledal podporu a porozumění během nejtěžších období ve tvém životě?

Patrik: Kde jsem hledal podporu ve těžkých časech?

U kamarádů, učitelů a také v poradně a nebo v kostele s panem farářem jsme si dali cígo a pokecali.

16. Jak ses cítil v prostředí školy, která ti poskytovala podporu pro tvé specifické potřeby?

Patrik: Jak jsem se cítil ve škole s podporou?

Bylo to lepší, měl jsem větší jistotu. Mám rád školu.

17. Jakým způsobem si se snažil řešit konflikty a napětí ve své rodině?

Patrik: Jak jsem řešil konflikty doma?

Snažil jsem se mluvit s dědou a najít řešení, ale vždy jsme se pohádali. Často jsem se toulal po městě a nebo jsem šel do kostela.

18. Jaká byla tvá největší motivace, která tě hnala kupředu i přes obtíže, se kterými ses setkal?

Patrik: Co mě motivovalo?

Chci být šťastný a najít si práci, která mě bude bavit.

19. Jak ses cítil v procesu hledání své identity a místa ve společnosti?

Patrik: Jak jsem hledal své místo ve společnosti?

Snažil jsem se najít přátele.

20. Jaký je tvůj pohled na budoucnost a jaké máš plány ohledně života a kariéry?

Patrik: jaký mám pohled na budoucnost?

Chci se zlepšovat a být šťastný.

Pedagogicko-psychologická poradna

1. Jaké specifické potřeby Patrik má ve vzdělávání a jaké jsou jeho největší vzdělávací výzvy?

Patrik má specifické potřeby spojené s lehkou mentální retardací a ADHD. Jeho největší vzdělávací výzvou je pravděpodobně potřeba individuálního přístupu a podpory k zvládnutí školního obsahu a sociální integrace.

2. Jak by mohl být Patrikovi poskytnut individuální přístup ve vzdělávacím procesu?

Patrikovi by mohl být poskytnut individuální přístup ve vzdělávacím procesu prostřednictvím personalizovaných vzdělávacích plánů, pravidelné komunikace s pedagogy a využitím různých metod a prostředků podpory, jako jsou speciální vzdělávací technologie nebo asistenční pracovníci.

3. Jaké podpůrné prostředky jsou k dispozici pro žáky s podobnými vzdělávacími potřebami jako Patrik?

Pro žáky s podobnými potřebami jako Patrik jsou k dispozici různé podpůrné prostředky, včetně individuálních vzdělávacích plánů, speciálních kurzů nebo terapeutických služeb.

4. Jaký typ podpory a asistence může škola poskytnout Patrikovi během vzdělávacího procesu?

Škola může poskytnout Patrikovi podporu a asistenci prostřednictvím speciálních vzdělávacích programů, individuálních terapeutických sezení nebo asistenčních pracovníků, kteří mu pomohou zvládnout vzdělávací obsah a sociální interakce.

5. Existují nějaké speciální vzdělávací programy nebo kurzy, které by mohly být pro Patrika vhodné?

Ano, existují speciální vzdělávací programy a kurzy, které by mohly být pro Patrika vhodné, zaměřené na rozvoj jeho schopností a zvládnání specifických obtíží spojených s jeho mentálním postižením a ADHD.

6. Jak by mohla škola spolupracovat s dalšími odborníky, jako jsou terapeuti nebo sociální pracovníci, aby poskytla komplexní podporu Patrikovi?

Škola by mohla spolupracovat s terapeuty, sociálními pracovníky a dalšími odborníky, aby poskytla komplexní podporu Patrikovi, včetně pravidelných konzultací, terapeutických intervencí a koordinace podpory mezi různými profesionály.

7. Jaké jsou možnosti adaptace vzdělávacího prostředí pro Patrika, aby mu lépe vyhovovalo?

Možnosti adaptace vzdělávacího prostředí pro Patrika by mohly zahrnovat úpravy učebních materiálů, individuální pracovní plány nebo prostor pro krátké přestávky a relaxaci.

8. Jak může škola pomoci Patrikovi s jeho sociální integrací a komunikací ve školním prostředí?

Škola může pomoci Patrikovi s jeho sociální integrací a komunikací ve školním prostředí prostřednictvím organizace skupinových aktivit, podpory sociálních dovedností a vytváření inkluzivního prostředí pro všechny žáky.

9. Jaké jsou strategie pro zvládání obtíží, se kterými se Patrik setkává ve vzdělávacím procesu?

Strategie pro zvládání obtíží, se kterými se Patrik setkává ve vzdělávacím procesu, mohou zahrnovat strukturované prostředí, pozitivní posílení, individuální podporu a použití speciálních strategií pro řízení chování.

10. Jaká je role pedagogicko-psychologické poradny při poskytování podpory a pomoci Patrikovi a jeho rodině?

Pedagogicko-psychologická poradna může poskytnout Patrikovi a jeho rodině podporu a pomoc prostřednictvím individuálních poradenských sezení, psychologických vyšetření a poskytování informací o speciálních vzdělávacích potřebách.

11. Jaké jsou nejúčinnější metody a strategie pro podporu Patrika v procesu učení a rozvoje jeho dovedností?

Nejúčinnější metody a strategie pro podporu Patrika v procesu učení a rozvoje jeho dovedností mohou zahrnovat diferencované vzdělávací přístupy, individuální podporu a použití multisenzorických metod učení.

12. Jaká je role rodičů a rodiny v poskytování podpory Patrikovi ve školním prostředí?

Rodiče a rodina hrají klíčovou roli v poskytování podpory Patrikovi ve školním prostředí prostřednictvím domácího učení, podpory úkolů a komunikace s pedagogy a školními pracovníky.

13. Existují nějaké specifické kurzy nebo školení pro pedagogy, které by jim pomohly lépe porozumět potřebám Patrika a poskytnout mu efektivnější podporu?

Ano, existují specifické kurzy a školení pro pedagogy, které jim pomáhají lépe porozumět potřebám žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a poskytnout jim efektivnější podporu.

14. Jaké jsou možnosti sledování a vyhodnocování pokroku Patrika ve škole a jaká je pravidelnost a forma zpětné vazby poskytované rodině?

Možnosti sledování a vyhodnocování pokroku Patrika ve škole mohou zahrnovat pravidelné hodnocení jeho vzdělávacích výsledků, průběžnou komunikaci s rodinou a poskytování zpětné vazby o jeho pokroku.

15. Jaké jsou možnosti individuálního plánování a nastavení cílů pro Patrika ve vzdělávacím procesu?

Individuální plánování a nastavení cílů pro Patrika ve vzdělávacím procesu by mělo být pravidelnou součástí jeho vzdělávacího plánu a zohledňovat jeho specifické potřeby a schopnosti.

16. Jaká je dostupnost a přístupnost terapeutických služeb pro Patrika ve školním prostředí?

Terapeutické služby pro Patrika by měly být dostupné a přístupné ve školním prostředí prostřednictvím spolupráce se specializovanými terapeuty a poskytování individuální terapie podle jeho potřeb.

17. Jaký je význam a efektivita multidisciplinární spolupráce mezi pedagogy, psychologickými poradci, terapeuty a dalšími odborníky ve prospěch Patrika?

Multidisciplinární spolupráce mezi pedagogy, psychologickými poradci, terapeuty a dalšími odborníky je klíčová pro úspěšnou podporu Patrika a zajištění jeho pokroku ve vzdělávání.

18. Jaká je role poradce pro integraci dětí se speciálními potřebami ve vzdělávacím procesu Patrika?

Role poradce pro integraci dětí se speciálními potřebami ve vzdělávacím procesu Patrika zahrnuje poskytování speciálních vzdělávacích programů, spolupráci s pedagogy při adaptaci vzdělávacího prostředí a poskytování poradenství ohledně optimálních strategií pro podporu Patrika.

19. Jakými způsoby může škola podporovat rodiče Patrika v jejich úloze jako primárních poskytovatelů podpory a pomoci?

Škola může podporovat rodiče Patrika poskytováním informací o jeho vzdělávacím procesu, zapojením do rozhodovacích procesů týkajících se jeho vzdělání a nabízením podpůrných kurzů nebo skupinových setkání pro rodiče.

20. Jaká jsou doporučení pro budoucí kroky a plánování podpory pro Patrika, aby se zajistila jeho úspěšná integrace a pokrok ve vzdělávání?

Doporučení pro budoucí kroky a plánování podpory pro Patrika zahrnují pravidelnou aktualizaci jeho individuálního vzdělávacího plánu, sledování jeho pokroku a pružnou adaptaci podpůrných opatření v souladu s jeho aktuálními potřebami a cíli. Důležitá je také kontinuální komunikace a spolupráce mezi všemi zainteresovanými stranami, včetně pedagogů, terapeutů, psychologických

poradců a rodiny, aby byla zajištěna komplexní a efektivní podpora Patrika ve vzdělávání.

Příloha 2: Souhlas ke zpracování kazuistiky od Patrika

Souhlas ke zpracování kazuistiky

Já, Herta Kořánová, studentka, tímto potvrzuji, že jsem obdržela souhlas od Patrika k zpracování kazuistiky v rámci mé bakalářské práce na téma "Vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami a možnosti jeho uplatnění v praxi. "

Beru na vědomí, že kazuistika bude zpracována v souladu s pravidly a normami stanovenými Pedagogické fakulty. Dále souhlasím s tím, že kazuistika může být využita v rámci mé bakalářské práce a bude začleněna do konečné prezentace.

Datum: 4. 12, 2027

Podpis Patrika

Podpis:

Příloha 3: Doporučení pedagogicko-psychologické poradny - PPP

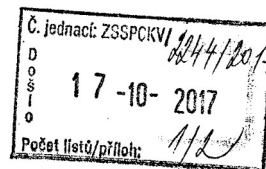
Pedagogicko-psychologická poradna Karlovy Vary, příspěvková organizace

pracoviště PPP Karlovy Vary:
Lidická 590/38, 360 01 Karlovy Vary, tel.: 353 176 511, e-mail: sekretariat@pppkv.cz
pracoviště PPP Sokolov:
K. H. Máchy 1276, 356 01 Sokolov, tel.: 352 604 505, e-mail: info-sokolov@pppkv.cz
Společná datová schránka: pjsm2g

Naše Zn. (č.j.): KV5171/2017
Datum: 16.10.2017
Vyřizuje: [redacted]
Evid. č. spisu: KV2356/2017
IZO ŠPZ: 049753843

Základní škola
Vančurova 83
36017 Karlovy Vary

Vážený pan
[redacted]
Pražská silnice 2
36001 Karlovy Vary

DOPORUČENÍ ŠKOLSKÉHO PORADENSKÉHO ZAŘÍZENÍ PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKA SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI VE ŠKOLE

Dítě/žák/student

Jméno a příjmení: [redacted] Věk v den vyšetření:
Datum narození: 17.04.2000
Bydliště: Pražská silnice 2, 36001 Karlovy Vary
Škola: Základní škola Vančurova 83, 36017 Karlovy Vary
Ročník: 2. Třída: 2

Souhrnné údaje k vyšetření a stanoveným PO

Převažující stupeň PO: 3 Identifikátor znevýhodnění: 11M6TZO
Změna stupně: ne Další znevýhodnění: 000000
Návrh organizační formy vzdělávání:
 bez IVP třída, oddělení, skupina v běžné škole podle §16, odst. 9 ŠZ
 s IVP zařazení do školy zřízené pro žáky podle §16 odst. 9 ŠZ
Datum přijetí žádosti o poskytnutí por. pomoci: 10.10.2017
Data vyšetření v ŠPZ: Datum konzultace se školou: 16.10.2017
Platnost doporučení do: 30.6.2019 Termín kontrolního vyšetření: 6.2019
Návrh poskytování pod. opat. (od-do): 17.10.2017 - 30.6.2019

V dne 16.10.2017

Zpracoval(a):

PhDr. Jolana Mižikarová
psycholog

PhDr. Jolana Mižikarová
ředitelka PPP Karlovy Vary, příspěvková
organizace

Pedagogicko – psychologická poradna Karlovy Vary, příspěvková
organizace

Lidická 590/38
36001 Karlovy Vary

Pedagogicko - psychologická poradna
Karlovy Vary, příspěvková organizace
Lidická 590/38, 360 01 Karlovy Vary
☎ 353 176 511 (4)

J. Mižikarová

razítko pracoviště

školské poradenské zařízení

I. Závěry vyšetření žáka podstatné pro vzdělávání a pobyt žáka ve škole

Chlapec je v dlouhodobé péči PPP K [redacted] SPC [redacted] Jeho intelektové schopnosti se pohybují v pásmu lehkého mentálního postižení, má poruchu koncentrace pozornosti, syndrom hyperaktivity,

porucha koncentrace pozornosti je v rámci fet.alkoholového syndromu, chlapec je medikován. Přetrvává výrazná sociální nezralost, chlapec nezvládá běžné životní situace. Se zátěží dochází k výraznému snížení pozornosti. Není zcela orientovaný časem a místem. Žák je simplexní, výrazně nesamostatný, nutná je stálá péče a dopomoc druhé osoby.

II. Vyhodnocení Plánu pedagogické podpory/IVP (pokud byl poskytován)

Chlapec je vzděláván dle IVP. V IVP pokračujte dle aktuálních dovedností a znalostí. Učivo 2. ročníku doporučuji rozložit do dvou školních let, viz níže.

III. Podpůrná opatření (Konkrétní postupy v kategoriích podpůrných opatření, které mají být aplikovány)

Metody výuky

3:

Při výuce uplatňujte multisenzoriální přístup. Podporujte rozvoj myšlení, paměti, pozornosti. Rozvíjejte motoriku. Snažte se do výuky zařazovat co nejvíce praktických zkušeností, osvojení nových vědomostí a dovedností spojte s konkrétní činností, zážitkem. Nepožadujte po žákovi nadstavbové učivo, snažte se osvojit pouze základní učivo. Na osvojení nových dovedností a vědomostí poskytněte dostatek času. Respektujte, prosím, pomalejší pracovní tempo žáka. Plnění úkolů nelimitujte časem. Při výuce využívejte maximálně možné názornosti. U Patrika počítejte s nižší flexibilitou. Na každou novou činnost ho upozorněte a poskytněte dostatek času k „překlopení“ pozornosti na nový úkol. Posilujte sebevědomí dítěte, snažte se o maximálně možný individuální přístup. Ověřování vědomostí a dovedností praktikujte až po předchozí přípravě. Klasifikaci provádějte s motivačním podtextem. Oceňte i drobné úspěchy. Žáka nepřetěžujte. Nepoužívejte abstraktní pojmy. Při zadávání DÚ zohledňujte možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění.

Forma vzdělávání ¹⁾

3:

denní

Personální podpora ve škole

PPP KV doporučuje zřízení funkce asistenta pedagoga pro třídu, kde jsou vzděláváni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Asistent pedagoga, pod vedením učitele, napomáhá se zajištěním speciálních vzdělávacích potřeb všech žáků, které vyplývají z jejich handicapů v dané třídě a dále napomáhá při vzdělávání všech žáků v dané třídě. Asistent pedagoga pracuje pod vedením vyučujícího a snaží se žáka vést k co možná největší míře samostatnosti. Spolupracuje s ostatními pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci žáka při plnění vzdělávacího programu s ohledem na doporučení ke vzdělávání - viz podpůrná opatření v Doporučení ke vzdělávání. Dále asistent pedagoga vykonává činnosti uvedené ve vyhlášce č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů a Katalogu prací, v platném znění.

Cílem využití asistenční pomoci ve třídě, kde se vzdělává Patrik je postupné osamostatnění a přechod do reálného života.

Personální podpora - pedagogická	Stupeň	Počet hodin	Zdroj financování	Kód NFN ³⁾	Od-do
☒ Asistent pedagoga	4	40	NFN	P2x1,00 040501A40	
☐ Další pedagogický pracovník					
☐ Školní speciální pedagog					
Zdůvodnění potřebnosti opatření pro školu (podmínky školy):					
☐ Školní psycholog					
Zdůvodnění potřebnosti opatření pro školu (podmínky školy):					

Hodnocení žáka (kritéria hodnocení, specifika forem hodnocení dle charakteru obtíží)

3:

Zaměřte se na pokroky žáka- Je bezpodmínečně nutné, aby slovní hodnocení bylo motivační.

Zařazení žáka do školy, třídy, oddělení, skupiny dle §16 odst. 9 ŠZ (odůvodnění)

3:

Vzhledem k závažnosti diagnostikovaných handicapům doporučuji zařazení chlapce do Praktické školy zřízené dle § 16 odst. 9 ŠZ.

Prodloužení délky vzdělávání

3:

porucha koncentrace pozornosti je v rámci fet.alkoholového syndromu, chlapec je medikován. Přetrvává výrazná sociální nezralost, chlapec nezvládá běžné životní situace. Se zátěží dochází k výraznému snížení pozornosti. Není zcela orientovaný časem a místem. Žák je simplexní, výrazně nesamostatný, nutná je stálá péče a dopomoc druhé osoby.

II. Vyhodnocení Plánu pedagogické podpory/IVP (pokud byl poskytován)

Chlapec je vzděláván dle IVP. V IVP pokračujte dle aktuálních dovedností a znalostí. Učivo 2. ročníku doporučuji rozložit do dvou školních let, viz níže.

III. Podpurná opatření (Konkrétní postupy v kategoriích podpurných opatření, které mají být aplikovány)

Metody výuky

3:

Při výuce uplatňujte multisenzoriální přístup. Podporujte rozvoj myšlení, paměti, pozornosti. Rozvíjejte motoriku. Snažte se do výuky zařazovat co nejvíce praktických zkušeností, osvojení nových vědomostí a dovedností spojte s konkrétní činností, zážitkem. Nepožadujte po žákovi nadstavbové učivo, snažte se osvojit pouze základní učivo. Na osvojení nových dovedností a vědomostí poskytněte dostatek času. Respektujte, prosím, pomalejší pracovní tempo žáka. Plnění úkolů nelimitujte časem. Při výuce využívejte maximálně možné názornosti. U Patrika počítejte s nižší flexibilitou. Na každou novou činnost ho upozorněte a poskytněte dostatek času k „překlopení“ pozornosti na nový úkol. Posilujte sebevědomí dítěte, snažte se o maximálně možný individuální přístup. Ověřování vědomostí a dovedností praktikujte až po předchozí přípravě. Klasifikaci provádějte s motivačním podtextem. Oceňte i drobné úspěchy. Žáka nepřetěžujte. Nepoužívejte abstraktní pojmy. Při zadávání DÚ zohledňujte možnosti žáka a podmínky, které má žák k jejich plnění.

Forma vzdělávání ¹⁾

3:

denní

Personální podpora ve škole

PPP KV doporučuje zřízení funkce asistenta pedagoga pro třídu, kde jsou vzděláváni žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Asistent pedagoga, pod vedením učitele, napomáhá se zajištěním speciálních vzdělávacích potřeb všech žáků, které vyplývají z jejich handicapů v dané třídě a dále napomáhá při vzdělávání všech žáků v dané třídě. Asistent pedagoga pracuje pod vedením vyučujícího a snaží se žáka vést k co možná největší míře samostatnosti. Spolupracuje s ostatními pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci žáka při plnění vzdělávacího programu s ohledem na doporučení ke vzdělávání - viz podpurná opatření v Doporučení ke vzdělávání. Dále asistent pedagoga vykonává činnosti uvedené ve vyhlášce č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů a Katalogu prací, v platném znění.

Cílem využití asistenční pomoci ve třídě, kde se vzdělává Patrik je postupné osamostatnění a přechod do reálného života.

Personální podpora - pedagogická	Stupeň	Počet hodin	Zdroj financování	Kód NFN ³⁾	Od-do
☒ Asistent pedagoga	4	40	NFN	P2x1,00 040501A40	
☐ Další pedagogický pracovník					
☐ Školní speciální pedagog					
Zdůvodnění potřebnosti opatření pro školu (podmínky školy):					
☐ Školní psycholog					
Zdůvodnění potřebnosti opatření pro školu (podmínky školy):					

Hodnocení žáka (kritéria hodnocení, specifika forem hodnocení dle charakteru obtíží)

3:

Zaměřte se na pokroky žáka- Je bezpodmínečně nutné, aby slovní hodnocení bylo motivační.

Zařazení žáka do školy, třídy, oddělení, skupiny dle §16 odst. 9 ŠZ (odůvodnění)

3:

Vzhledem k závažnosti diagnostikovaných handicapům doporučuji zařazení chlapce do Praktické školy zřízené dle § 16 odst. 9 ŠZ.

Prodloužení délky vzdělávání

3:

Příloha 4: Doporučení pedagogicko-psychologické poradny - PPP

Čj.: [REDAKCE]

2.

ZPRÁVA A DOPORUČENÍ KE VZDĚLÁVÁNÍ DÍTĚTE, ŽÁKA (DÁLE JEN „ŽÁK“)

S obsahem zprávy a doporučení je nutné zacházet v souladu se zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, v platném znění.

Jméno žáka: [REDAKCE] **DŮVĚRNÉ!**

Narození: [REDAKCE]

Bydliště: [REDAKCE]

Škola: [REDAKCE]

ZPRÁVA - 1. ČÁST

Závěry z lékařské zprávy, dokumentace: Mgr. Kelucová - aktuální mentální výkon se pohybuje v pásmu lehkého mentální retardace, porucha koncentrace pozornosti a aktivity, dále pak v péči MUDr. Matičky pro poruchu koncentrace pozornosti a aktivity, je medikován.

DOPORUČENÍ KE VZDĚLÁVÁNÍ DÍTĚTE, ŽÁKA (DÁLE JEN „ŽÁK“) - 2. ČÁST

Jedná se o žáka **se zdravotním postižením** ve smyslu ustanovení podle § 16 odst. 2 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění (dále jen „školský zákon“). Zdravotní postižení žáka **opravňuje k zařazení do režimu speciálního vzdělávání** podle § 9 vyhlášky č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných, v platném znění, a k čerpání zvýšených finančních prostředků.

Jedná se o žáka **se sociálním znevýhodněním** ve smyslu ustanovení podle § 16 odst. 4 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění (dále jen „školský zákon“).

Pro účely vykazování dat školní matriky se jedná o žáka se zdravotním postižením:

- **program dmEvidence a Bakaláři shodně nabízí tyto varianty:** jedná se o kombinované postižení s lehkým mentálním postižením.
s vývojovými poruchami chování.

Doporučení a podpůrná opatření:

(v souladu s § 1 odst. 3 vyhlášky č. 147/2011Sb., kterou se mění vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných)

1. Vzdělávat podle školního vzdělávacího programu zpracovaného dle Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, s přílohou pro LMP;

Po ukončení základního vzdělávání opravňuje zdravotní postižení chlapce k zařazení do školy, třídy, studijní skupiny zřízené pro žáky se zdravotním postižením ve vybraném oboru středního vzdělávání.

Doporučí vzdělávání v praktické škole dvouleté.

2. Vypracování individuálního vzdělávacího plánu - není nutné;
3. Forma speciálního vzdělávání
 - a) formou individuální integrace,
4. Asistent pedagoga pro žáka se zdravotním postižením- nutný;
5. Účast dalšího odborníka - není nutné;
6. Kompenzační, rehabilitační, učební pomůcky:

Pracovník PPP, se kterým lze spolupracovat: PhDr. J. Mižikarová
Platnost doporučení: do konce června 2018;

Psycholog PPP: PhDr. Jolana Mižikarová - *J. Mižik*
Ředitelka: PPP: PhDr. Jolana Mižikarová - *J. Mižik*

Obsah této zprávy podléhá ochraně vyplývající ze zákona 101/2000 Sb. Pokud rodiče s obsahem souhlasí, doporučujeme, aby zprávu poskytli škole, kam žák dochází. Pokud tak neučiní, ohrožují dítě v jeho další školní úspěšnosti a osobním rozvoji. Tato zpráva je součástí školské matriky PPP a bude s ní zacházeno dle příslušných platných předpisů (zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě). Kontrola: O poradenskou službu mohou zákonní zástupci žádat kdykoliv a kterékoli ŠPZ, jinak platnost posudku 2 roky.

*Pedagogicko-psychologická poradna
Karlovy Vary, příspěvková organizace
Lidická 590/38, 360 01 Karlovy Vary
☎ 353 176 511 (1)*

Kopie se shoduje s originálem

Hau!

Příloha 5: Zpráva z psychiatrické ordinace

MAJLICKA ROBERT

IG: 27078914

VEREŠ PATRIK 111

000417830

Pacient léčen pro syndrom hyperaktivity a poruchy pozornosti při lehké těžké mentální retardaci v důsledku fetálního alkoholového syndromu. Funkční postižení odpovídá nyní středně těžké mentální retardaci. Přezkoumání intelektu z ohledem i na organicitu způsobenou v rámci fetálního alk. syndromu nyní zadáno na klinickou psychologii.

SPP:

lucidní, kontakt vcelku kvalitní, jednoduchá, líně artikulovaná. Orientován vcelku všemi směry. Mimik a Gestika je živá, repertoirově chudá, bez inkongruencí. Bez zn. intoxikace, bez poruch chování. Hyperaktivní, dekoncentrovaný. Poruchy školních dovedností, impulzivita - bouchně v naštvaní neuváženě rukou do zdi. Hyperaktivita, porucha pozornosti. Myšlení je souvislé, jednoduché, susp. stř. těžká mentální retardace, bez psychot. fen. bez poruch vnímání. Emotivita je akt. tupě euthymní, bez deprese. Bez suicidality.

Resume:

stav kompenzován z hlediska hyperaktivity. Kapacita tolerance vůči psychosociální zátěži a nárokům na vzdělání však zakládá podezření na středně těžkou mentální retardaci v rámci fet. alk. syndromem. F71 Typický repertoír mentálně retardovaného vyžadující intervence zákonného zástupce je nadále samozřejmě přítomen a bez péče třetí osoby není samostatný. Akt. nezbytné vyšetřit klinicky testově úroveň rozumových schopností k adekvátnímu zařazení chlapce na další školní rok a event. vyvarování se neurotizace v důsledku nevhodného sociálního prostředí.

Therapie: Ritalin 10 mg. 2-2-0, antipsychotická léčba není akt. k omezení impulzivity nezbytná.

